

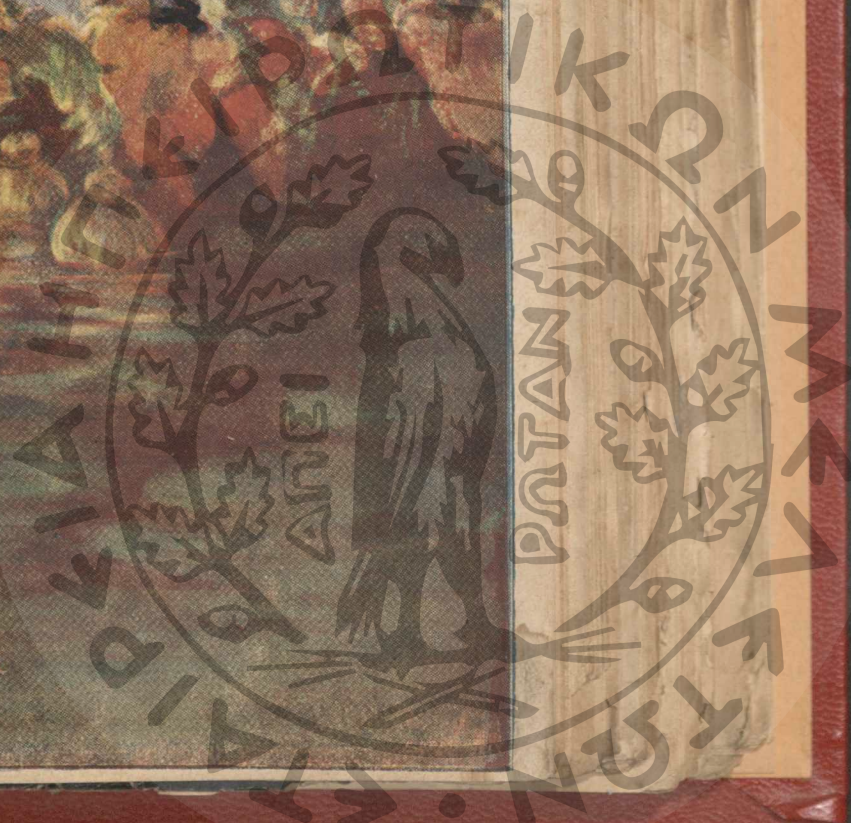
ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 8^{ον}

Αρ. 390

1931

το πρώτο έτος εφημερίδας

ΑΘΗΝΑ ΓΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο τρομερό δρόμος, ή φοβική τραγωδία, μαθεύτηκε άμέσως παντού γύρω. Μέσα σε λίγα λεπτά ή γειτονιά είχε αναστατωθεί. "Ανθρώποι πρόθυμοι είχαν τρέξει στην αστυνομία και είχαν ειδοποιήσει για τη σφαλακτική τραγωδία που είχε συμβεί.

"Ετσι το ήσυχο κ' ευτυχισμένο σπίτι της κ. Λιναρδής, το εύλογημένο απ' τον Θεό και τόσο χαρούμενο ως χθές, ήταν τώρα πλημμυρισμένο από κόσμο, αστυνομικούς, συγγενείς, φίλους, γείτονες κ' έντελως άγνωστους, που τους είχε τραβήξει εκεί το σούσουρο που γινότανε.

Στο κρεβάτι της ξαπλωμένη, ή κ. Λιναρδή εξακολουθούσε να είναι βυθισμένη στη ληθουμία της.

Μέσα σ' όλον αυτό τον κόσμο έτρεχε πάνω-κάτω σαν τρελλή ή ύπνερτρια, κλαίγοντας με πόνο και προσπάθεια να χύνη το νου της παντού.

Στην τραπέζια, ο αστυνομικός του τμήματος εξέταζε πρόχειρα το γυαρό.

Είχαν φτάσει κύβους στο σπίτι οι εργολάβοι κηδεϊών, όλοι αυτοί οι άνθρωποι που πέρχους και του θανάτου, που μυρίζονται μια συμφορά και τρέχουν, πριν ακόμα ξεφυγήσει ο άρρωστος.

Τη στιγμή αυτή άκριβως είχαν φτάσει στη γειτονιά με το αυτοκίνητο και ή Λίσα με το Λώρη.

Ο δρόμος ήταν ακόμα ανώστατος, στο σπίτι της κ. Λιναρδής μετανοήγαν πολίτες, γυναικες κ' αστυνομικοί και ή Λίσα μάντευε πως κάτι το τρομερό είχε συμβεί.

Η προσοχή της βγαίνανε αληθινές.

Κι' έβλεπαν ήσαν οτ' αυτά της τα λόγια της γειτόνισσας για το θάνατο της Λίνας. Λόγια τρομερά, φοβικά, άτακτα, που έκαναν το μυαλό της άτυχης κόρης να σαλεύη...

"Όταν ο Λώρης άφησε τη Λίσα στη θεία του στο Κολωναί και κατέβηκε για να πάη στο σπίτι της κ. Λιναρδής, ή καρδιά του ήταν βαρειά, ο νους του σκοτισμένος...

Τί θα έλεγε στη δυστυχισμένη μητέρα, πως θα της εξηγούσε ότι είχε συμβεί, με τί λόγια, με τί δύναμη;

Η απωστολή του αυτή ήταν πραγματικώς πολύ βαρειά, πολύ δύσκολη. Κι' όμως, δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς...

Ανάμισε λοιπόν το βήμα του και σε λίγο έφτασε στο σπίτι, το οποίο ήταν ακόμα ανώστατο.

Μέσα στη φασαρία που επικρατούσε εκεί, ανέβηκε επάνω χωρίς να τον προσέξει κανένας.

Ζητούσε να δη την ύπνερτρια και να την παρακαλέη να ειδοποιήση την κυρία της κ' επ' τέλους κατόρθωσε να την διακρίνη στην τραπέζια. Την πλησίασε και της είπε σιγά τί ζητούσε.

Η ύπνερτρια δεν τον εγνώρισε. Τον είχε δει άλλοτε, αλλά δεν το θυμότανε. Παραξενεύτηκε λοιπόν όταν άκουσε τα λόγια του. Κούνησε ληθαίμενα το κεφάλι της και του είπε:

— "Η κυρία είναι αναστάτη, κύριε. Ο Θός ξέρει αν θα ζήση, ξ' πετα από τις συμφορές που μας χάνουν."

Ο Λώρης κατάλαβε πως δεν μπορούσε να μιλήσει με την κ. Λιναρδή. Έπρεπε να δη κάποιον άλλον. Πούν όμως; Ρώτησε σχετικώς την ύπνερτρια.

Η ύπνερτρια τον πήρε για κανένα ένοχλητικό επισκέπτη από αυτούς που χάνουν πλημμυρίζει το σπίτι, για δημοσιογράφο ίσως, και του απάντησε κάπως στενοχωρημένα:

— Πόστε σε μένα τί θέλετε. Σας είπα, ή κυρία είναι άρρωστη, πολύ άρρωστη...

Ο Λώρης διάσπασε για μια στιγμή και τέλος είπε:

— Πρόκειται για κάτι, που δεν

Καθόντουσαν χωρίς να μιλούν, ευθυμένον οι θλιβερές σκέψεις.

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

μπορώ να το πω σ' άλλον, παρά στην κ. Λιναρδή. Για κάτι πολύ σοβαρό. Δεν είν' εδώ κανένας συγγενής της κ. Λιναρδής;

— Σχεδόν όχι, είπε. Η κυρία δεν έχει στενούς συγγενείς στην Αθήνα. Ένας—δυό μακρινοί συγγενείς της δεν βρίσκονται εδώ αυτή τη στιγμή. Βγήκαν να κανονίσουν μερικά πράγματα. Μά μπορείτε να μιλήσετε στο γιατρό.

Ο Λώρης ανέπνευσε. Επ' τέλους!... Αυτό ήταν το καλύτερο. Ο γιατρός βρισκόταν αυτή τη στιγμή στο δωμάτιο της κ. Λιναρδής. Η ύπνερτρια πήγε, τον ειδοποίησε και σε λίγο βγήκε έξω και πλησίασε το Λώρη.

— Τί συμβαίνει, κύριε; τον ρώτησε.
— Δεν μπορώ να σας μιλήσω ιδιαίτερος, γιατρέ; είπε ο Λώρης.
Ο γιατρός έγεννε στην ύπνερτρια ν' απομακρυνθή. Κι' όταν έμειναν πια μόνοι τους, ο Λώρης του μίλησε σιγά:

— Πρόκειται για τη δεσποινίδα Λίσα, γιατρέ...

Στο άκουσμα του όνοματος της Λίσας, ο γιατρός ανήσυχσε.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε. Τί ξέρετε, τί έχετε μάθει; Μίλησε μου, μιλήστε μου... Βρίθων το πτώμα της άτυχης κόρης;

— Όχι, ή δεσποινίς Λίσα δεν αυτοκτόνησε, άπάντησε ο Λώρης.
— Δεν αυτοκτόνησε!... Δεν αυτοκτόνησε, είπατε;

— Ναι, γιατρέ μου.

— Δεν έπεσε στη θάλασσα; Κι' ή επιστολή της; Η μοιραία επιστολή της πούγινε άφορη μιάς τόσο φοβικής τραγωδίας;

— Η δεσποινίς Λίσα κατέβηκε στο Φάληρο με τον σκοπό ν' αυτοκτονή, γιατρέ. Είχε πάρει την τρελλή απόφαση. Έγραψε το γράμμα, το έριξε σ' ένα γραμματοκιβώτιο κ' έπεσε ύστερα στη θάλασσα έξω απ' το Φάληρο.

— Τί άφάνταστη ιστορία!... Κατόπιν;

— Εδυνώξ έγινε να περυνάιν απ' το μέρος που κρημαίνονταν στο νερό μερικοί διαβάτες. Κατάλαβαν τί συνέβη, ρίχτηκαν στη θάλασσα και την έβρισαν.

— Μά πότε έγιναν αυτά; Το πρωί βέβαια...

— Το πρωί.

— Και γιατί δεν έτρεχε σπίτι της ή δεσποινίς Λίσα να προλάβει τη συμφορά που προκάλεσε το γράμμα της;

— Ω, είχε έντελως δικαιολογημένη γι' αυτό, γιατρέ.

— Πώς;

— Γιατί άπλοστοτα, την έβγαλαν απ' τη θάλασσα αναστήτη. Την μετέφεραν σ' ένα φιλικό σπίτι στο Φάληρο κ' εκεί την έφεραν στις αίσθησεις της. Αλλά ήταν πολύ ταραγμένη. Είχε όλη την καρδιά της καταλυμένη. Κι' έτσι πέρασε ή ώρα και συνέβη το μαρτύριο...

— Το μοιραίο... Έχετε δικαιοίς. Και τώρα που είνε ή δεσποινίς Λίσα; Γιατί δεν ήρθε στο σπίτι της; Ξέρει τί συνέβη εδώ;

Ο Λώρης κούνησε θλιβερά το κεφάλι του.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε άνησυχος ο γιατρός.

— Η δεσποινίς Λίσα, γιατρέ, είπε με άσχημη και λυπημένη φωνή ο Λώρης, έτρεξε σπίτι της όταν συνήρθε. Έτρεξε να προλάβει το γράμμα που έστειλε. Τη συνόδευα εγώ. Μά όταν φτάσαμε εδώ, το κακό είχε γίνει πια. Η γειτονιά ήταν ανώστατη. Η γειτόνισσα μλούσαν για το θάνατο της Λίνας και σχολίαζαν την τραγωδία που συνέβη. Η Λίσα άκουσε τα λόγια τους και...

— Και!... Μιλάτε... μιλάτε...

— Και τρελλάθηκε!...

Ο γιατρός έκαμε μια άποστηλή κίνηση προς τα πίσω, σαν κάποιος να τον χτύπησε δυνατά στο στήθος.

— Θεέ μου!... Είνε δυνατόν; φειδώσει.

— Δυστυχώς, αυτή είνε ή αλήθεια, είπε ο Λώρης.

— Και τώρα που είνε ή άσχημη κόρη;

— Σ' ένα συγγενικό μου σπίτι, γιατρέ.

Ο γιατρός έπιασε το κεφάλι του και με τα δυό του χέρια κ' έκλεισε τα μάτια του για να συγκρατηώη, να συνέλθη... "Οι! αυτά τα πραγματικά γεγονότα του φανόντουσαν σαν φέμα, σαν έραλ-της. Επ' τέλους κούνησε το Λώρη στα μάτια και του είπε:

— Είστε συγγενής της κ. Λιναρδής, κύριε;

— Όχι, γιατρέ.

(Ακολουθεί)

Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΑΝΤ

TOY GUSTAVE LE ROUGE

Όπου είνε εγκαταλείπειν και προδίδουν τον ένδοξο ποιητή. Η πρόστυχη συμπεριφορά του Σάν Λορραίν. Η μεγαλοψυχία μιας Γαλλίδος άριστοκράτιδος. Ο τραγευδιστής Λεζαί. Πώς μελωποίησε μια... σελίδα του Ρενέν. Ο θάνατος του Οσκά Ουάιλαντ. Η τραγωδία των τελευταίων του στιγμών. Πείρες θα πληρώση τους γιατρούς και τον ξενόδοχο: Μιά τρομερή φράσι. Πώς έβγαλαν με τις τανάλιες τα χρυσά δόντια του ποιητού. Η αποκατάστασις της μνήμης του, κτλ.

Τ

ΕΛΕΓΩΝΟΥΜΕ σήμερα τη δημοσίευση των «Φιλολογικών Αναμνήσεων» του Γάλλου συγγραφέως κ. Γουσταύου Λε Ρουζ, των σχετικών με τον μεγάλο Άγγλο ποιητή κ' ασημένιο Οσκά Ουάιλαντ.

Εκείνη την τελευταία διαμονή του στο Παρίσι, ο Ουάιλαντ απέφυγε πια να βλέπη τους γνωστούς Γάλλους ποιητές και συγγραφείς, οι όποιοι τόσο τον έθαύμαζαν από της καταδίκης του.

Το έκανε αυτό, γιατί μερικοί απ' τους τελευταίους του είχαν φερθεί κάπως περιφρονητικά. Έτσι ο άριστοκράτης Σάν Λορραίν, του οποίου όστος ή ζωή από ήθη- τις άσπυς κάθε άλλο παρά ανεπίληπτος ήταν και εις βώρος του

και καταμερόσαν ή πιά άπιστεντες φήμες σκανδαλίων που εκ- των ισχυών απεικάλιζαν πραγματικά, του φέθηκε με τον πιο

πονητικό τρόπο. Ένα βράδυ είδε τον Ουάιλαντ, τον όποιο άλλοτε

καταλάβαινε σαν συνάδελφο και θαύμαζε σαν θεό του, μέσα σ' ένα

αυτοκίνητο κίνητο. Ο Ουάιλαντ, βλέποντάς τον, διεκδύνηξε έγ-

γρηά προς αυτόν κ' έτοιμάστηκε να του δώσει το χέρι του, όταν

έβλεπε ο Λορραίν του έκανε μεταβολή και του γύρισε τα νύχια χω-

ρίς να τον μιλήση.

Όσο είδαν τον Ουάιλαντ εκείνη τη στιγμή έννοιωσαν πραγματική

και για λογαριασμό του. Χλωμάσει, κλονίστηκε κ' έφερε το χέρι

του στο μέτωπό του.

Τότε μια κυρία της άνωτάτης Γαλλικής άριστοκρατίας, ή μαρκηζία ντε Σ. Μ., ή όποια

έχει τον ποιητή μόνον έξ' όρκου, τον πλησίασε

κ' άρχισε να του μιλά μ' άπειρη ειγένεια και

αίσθηση. Έπειτα πέρασε έπιδεικτικώτατα το

χέρι της στο δικό του και τον ώδηγησε στο

καρτί της, όπου τον παρουσίασε στη συντρο-

πή της, λέγοντας:

— Έχω την τιμή να σας συστήσω το μεγα-

λοπρόσωπο ποιητή της Άγγλιας.

Η έντιμη της πραγματικώς μεγαλόφνης

αυτής κυρίας έκανε τον Ουάιλαντ να λησάνη τη

την έρημότητά της συμπεριφορά του καλλιού φί-

λου. Έίχε μάλιστα σχετικώς άρμότερα:

— Μονάχα στη Γαλλική άριστοκρατία υπά-

ρουν πραγματικά άριστοκράται...

Παραφρονήτως λοιπόν κ' τους παλαιούς

του φίλους, ο ποιητής της «Σαλώμης» εγχεσε

την άσχημη στη συντροπή των νεαρών λογίων

αυτών, με τους όποιους περνούσε τις

ώρες του στα κέντρα της Μοναχίας. Έτσι

στην τελευταία φορά που τον συνάντησα, τον

είδα με τον τραγευδιστή Μαρσέλ Λεζαί. Ο

Λεζαί ήνεν λίγη κ' Λεζαί μιάς άφησε, ο Ουάιλαντ μου

έλεγε π' αυτόν:

— Ο Λεζαί είνε αληθινός ποιητής και με-

τα απ' τα τραγούδια του είνε πραγματικά άρι-

στα, όπως και ή λόγια και ή μουσική. Όσο-

τα έμαζαν μερικά πράγματα, τα όποια άγνοεί.

Και γελώντας έρροσθεσε:

— Πρώ όλην μου έλεγες ένα πράγμα διασχεδαστικό... Είχε την

αίσθηση— φαντασία— να μελωποιήση μια σελίδα της «Ζωής του

Ρενέν, την όποια και του έστειλε. Ο Ρενέν, ο όποιος

ήνεν ο γλυκύτερος των ανθρώπων, δεν έθιμωσε καθόλου και άπάν-

τη με τη συνηθισμένη του καλωσύνη στο Λεζαί:

— Ω, παιδί μου, είστε καλός που κάνετε αυτό το παιγνίδιο

και σας είμαι ευγνώμων... Δείτε όμως πόσο ήλιθιος είμαι... Με-

τασχεύετε τις φράσεις του έργου μου, στη στιγμή που νόμιζα εγώ

να είχα κάνει αυτό το πράγμα πριν από σας!...

Έγιναν, στις 30 Σεπτεμβρίου 1900, κηλοφύγησε μια είδησις, ή

όποια σήμαινε άόλολογο το Παρίσι.

Ο Οσκά Ουάιλαντ είχε πεθάνει!... Η αλήθεια είχε πέσει στην

ακαδημία της ζωής του...

Στην άρχή όλοι πίστευαν ότι ο ποιητής, κατεστραμμένος πια

από τον πόνο, άπορημένως, άποκαρδιωμένος, είχε αυτοκτονήσει...

Μά ή αλήθεια ήταν διαφορετική και πολύ πιο τραγική μέσα στη

συνήθη της απλότητας. Έξαντλημένος από την εργασία, από τις άπο-

λαύσεις και από πάντων από τις συμφορές της ζωής του, ο Οσκά Ουάιλαντ πέθανε από φυσικό θάνατο.

Ξεψύχησε μέσ' στο μικρό δωμάτιο του ξενοδοχείου του της όδου Καλών Τεχνών. Ο θάνατός του ήταν κυριολεκτικώς φοβικός.

Η φτώχεια είχε συντρίψει τον μεγάλο αυτό ποιητή, ο όποιος και στις ημέρες άκμα της δυστυχίας του, περιφρονούσε τόσο περι- φρανα το χρήμα, ώστε το σκόρπζε ασυλλόγιστα μέχρι της τελευταίας πεντάρας.

Αυτό όμως συνετέλεσε, ώστε ή τελευταίος του στιγμές, λόγω της άνεχειας του, να προσλάβουν μια φοβική έντελως σασχηματική.

Ένώ ο ποιητής πάλευε με τον θάνατο, στο πλάι του οι γιατροί του Τουκέρ και Κλέις κ' ο ξενοδόχος—στην άρχή με σιγαλή φωνή κ' έπειτα δυνατώτερα, έβρι που ο έτοιμοθάνατος σεν έχανε ούτε λέξη απ' την κοίβέντα τους— σιχνοίσαν για τα χρήματα που τους χρο- στούσε ο Ουάιλαντ και άναρωτιόντουσαν με αγωνία ποίος θα τους πληρώσει μετά το θάνατό του.

Τότε ο ποιητής, ο όποιος είχε άρξήσει ήδη να περιπίπτει σε καμα- τώδη κατάσταση, κατέβαλε μια τελευταία προσπάθεια, άνορθωσε λίγο στο κρεβάτι του και, χαμηλώνοντας σαν φάντασμα, είτε την ασύλολλη προμερή φράσι:

— Βλέπω ότι πεθαίνω ύστεράν των χρηματικών μου μέσων!

Έπειτα από λίγες στιγμές ξεψύχησε.

Τότε ο ξενοδόχος, βοηθούμενος από τη γυναίκα του και εφοδια- σμένος με τανάλιες, πριν ακόμα το πτώμα πάρει την άκαμψία του θανάτου, άρχισε να ξεριζώνει τα χρυσά δόντια του ποιητού, για ν' αποξημωθή μ' αυτά για τα χρήματα που του χρωστούσε...

Η φοβική αυτή σκηνή, που ασφαλώς θα σάς προκαλέση όλην, θυμίζει κάποιον πίνακα του μεγάλου Ιτανού ζωγράφου Γκόρνι, ο ό- ποιος παριστάνει μερικές μάγισσες που ξερι- ζώνουν τα δόντια ενός χρεωσμένου.

Έτσι πέθανε ο μεγαλοφνης αυτός ποιητής, τον όποιον είχαν αποκαλέσει: «Ο Άρχων του Λόγου».

Το πτώμα του πετάχτηκε στο λάκκο των φτωχών, μέσα στο χωμνητήρι του Μπανέ και την κηδεία του δεν την άκολούθησαν από τίς χιλιάδες των θαυμαστών του και των φίλων του, παρά μόνον πέντ' έξη πρόσωπα, μεταξύ των όποιων ο κατόπιν βεργάτης των Ροβέρτος Ρόζς, ο έκενθιστής ενός μικρού φιλοσοφικού περιδικού Μανσέ και τρεις—τέσσερες άλλοι πα- λιοί φίλοι του.

Μιά βαθύτα λύπη σκέπασε μετά το θάνατό του το όνειρο του ποιητού, ο όποιος είχε ζήσει φωτιστευμένος απ' τη δόξα... Σήμερα ό- μως ο Ουάιλαντ έκαταχώς πάλι την παλιά αυτή δόξα του κ' ή σκευφαλιστής κατηνύχισε, ή ό- πους την είχαν άναμώσει, άρχισαν να αμάν- τωσαν. Έγιναν διάφορες έρευνες σχετικώς με τη ζωή του και τη δόξα του κ' εξακριβώθηκε ότι καταδικάστηκε χωρίς σίτη καταθέσεις άσ- θυνών της έσχάτης κοινωνικής ύποστασης, τους όποιους είχε στυματολογήσει ο μαρκήσιος Κενόμπορν για να μετριοπατηθούν έναντιον

του.

Έτσι σήμερα πάλι τα έργα του ποιητού, ο όποιος πέθανε απ' την άνείχεια, πωλούνται πάλι κατά χιλιάδες, πλανώνοντας τους έχοντας του και τους κληρονόμους του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μιά μέρα, σε κάποια συνάντηση ενός νέου ύπερπλού- του αββά Σάν Πιερ, ότι οι βασιλείς δεν έπείγεται θεί.

Δέν έξορα, παρατήρησε ο αββάς, αν ο Καλιγούλας, ο Νέρων, ο Διοκλητιανός ήσαν θεοί. Όρισμός όμως δεν ήσαν άνθρωποι!...

Όταν παζόταν στη Γενεύη το δρώμα του Βολταίρου «Τ' όργανό της Κίνας», έπρεπε να παρασκευαστεί στην παράστασι κ' όφελοςος και ακαδημαϊκός Μοντενί, ο όποιος, άποκοιμήθηκε έσπαρα.

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

Τότε ο Βολταίριος του πέταξε το καπέλο του για να τον ευτυχήση, λέγοντας:

— Τον καλημέρο! Θαφρεί πως βρίσκεται στην Ακαδημία!...

ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΗΡΩΩΝ

ΟΙ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΟΙ

(Ιστορία γραμμένη από τον έγγονο του Θ. Κολοκοτρώνη, Φέν Κολοκοτρώνη).

ΕΙΣ τὰ περασμένα φύλλα διηγήθηκα αρκετά χαρακτηριστικά επεισόδια από τη ζωή των αγωνιστών των προεπαναστατικών χρόνων, οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί γύρω από τους Κολοκοτρωνίους. Σήμερα συνεχίζουμε:

Μία μέρα, οι Κολοκοτρωνίαι, μαζί με τους συντρόφους των, πήγαν στην εκκλησία που ήταν έξω από το χωριό τους και μπήκαν μέσα για να ακούσουν τη λειτουργία. Έξωφρα όμως τους ήρθε μήνυμα πως οι Τούρκοι είχαν πάρει για άδελφους των γαριβάδων και βράδιναν εναντίον των.

Έννοείται ότι όλοι ταράχτηκαν από τη δυσάρεστη αυτή είδηση κι' ο παππας διέκοψε τη λειτουργία. 'Αλλά ο εξαιρετάτος Θεοδώρης δεν έχασε την ψυχραιμία του και βροντήθηκε με τη βροντόδη του φωνή:

— Παππά, διάβαζε τα γράμματα, γιατί ο Χριστός θα κάνει σημερά το θαύμα του!

Κι' έπειτα, γυρίζοντας στους άλλους αγωνιστές, πρόσθεσε:

— Κάμετε, βρε, το σταυρό σας και γρήγορα βύστερα επάνω τους, να μάθουν να μ'ας χαλάν' άλλοτε τη λειτουργία!...

— Άπάνω στους μονοτάτες! φώναξαν τότε όλοι μαζί οι αγωνιστές κι' αφού σταθεροποιήθηκαν, πετάχτηκαν έξω.

Μόλις αλλήλχησαν ή πρώτες ντουκερές, ο Νικήτας κι' ο Άποστόλης Κολοκοτρώνης, για τους οποίους θα μιλήσουμε παρακάτω και οι οποίοι ήταν τότε νεαροί, έβγαλαν τα σπαθιά τους και άρχισαν με άγριους αλκωγμούς κατά των Τούρκων.

Άμεσως τους ακολούθησαν και οι άλλοι αγωνιστές με φοβερή βολή και μέσα σε μισή ώρα έστρεψαν σε άτακτη φυγή τους έχθρους, στους οποίους είχαν εμπνεύσει πανικό με τις φωνές των.

Σχετικά με το επεισόδιο αυτό, είναι και το ακόλουθο κλέφτικο τραγούδι:

Λάμπε ο ήλιος στα βουνά, λάμπε και στα λαγκάδια,
λάμπε και στ' Αρκονδόμεμα, στο έργο Λιμποδίου,
όπου οι κλέφτες οι πολλοί, οι Κολοκοτρωνάιοι,
φορούν τα πόσια τα χρυσά, τις ασημένιες ποδιές,
τις πέντε άραδες τα κουμπιά στα τυρκοσπαρξία,
πούχουν τα δαμασκιά σπαθιά, τ' αλάντα ντουφέκια,
τα γιαπαγάνια τα μισήχτα που στάζουν δλο αίμα,
πούχουν καρδιά του λιονταριού, πούχουν αητού το μάτι,
όπου δεν καταδέχονται στη γής για να νά
(πατήσουν).

Καβάλλα πάν στην εκκλησιά, καβάλλα
(προσκυνάει),
καβάλλα το σταυρό φιλούν και το παπ-
(πιά το χέρι).

Ξεπέσαν απ' τ' ατρία τους και μπή-
(καν ένας ένας),
για δές πως λάμει η εκκλησιά, πως
(λάμπουν τα σταθιά!)

Μ' άπάνω στο λειτούργημα που λέγαν
(το Βαγγέλιο),
τους πλάκωσαν ή παγανιά, Τούρκοι με
(τους γαριβάδες).

Κι' ο Θεοδώρης φώναξε κι' ο Θεω-
(ράκης λέει):

— Ποότε τ' άνιψια μου τα δυό, Νι-
(κήτα κι' Άποστόλη):

Για πεταχτήτε κι' έφτασα να κείμω
(το σταυρό μου!)

Κι' εσύ, παππά, να μη σκιαχτής γιατί
(είνε άμαρτία,

έγω θέ ναβγω μιά σιγμή και πάλι
(θα γυρίσω).

Πρίν να τελειώω ή λειτουργία τσάν-
(σανε τους Τούρκους).

Η λέξις επ'όστω, που αναφέρεται
παραπάνω στο τραγούδι, σημαίνει κεφα-
λόδεμα και έννοει ένα μαζωτό μαντήλι που
φορούσαν τότε οι αγωνιστές. Τίγαν
κι' αυτό το κεφάλι τους έβω από το φέρι
και τις άκρες του, που ήταν χυσοκεν-
τημένες με «πούλιες», τις άφριναν να πέ-
φουν επάνω στην πλάτη. Η άρχική
χορής του κεφαλοδέματος αυτού ήταν
να το σβίξουν σε μικρά κομμάτια και να
το χρησιμοποιούν στον καιρό του πολέμου
για το δέσιμο πληγών. Οι Τούρκοι φο-
ρούσαν για τον ίδιο σκοπό λαζούρια, τα οποία ονόμαζαν «ταρατσά-
λούσια».

«Τυρκοταπαρξία» έλεγαντο ή ταινίες, τα σιρηνία που φορού-
σαν οι αγωνιστές στο χιλέκι και που τα έπλεκαν μόνο με τυρίφι, δη-
λαδή με σίρμα χρυσό ή ασημένιο, άντι κλοστής.

Την άλλη μέρα, ύστερ' απ' το ήρωικό συμβάν που διηγήθηκα
παραπάνω, οι Τούρκοι έσυνθηκολόγησαν με τους Κολοκοτρωνίους
και οι αγωνιστές έμειναν για κάμποσο καιρό ήσυχoi.

Από τότε μάλιστα ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης έλαβε από τους
Τούρκους το έπαιτιο «πατιόφου», βασιλικής και κέρδισε τον θάνατό
δλων.

Σε προηγούμενο φύλλο εγγράψαμε πως όταν ο Βελή πασάς έδη-
ρσε τους αγωνιστές εκτός νόμου, αυτοί χωρίστηκαν σε διάφορες
ομάδες κι' αποφάσισαν να φύγουν, άλλ' οι περισσότεροι τους κατε-
στράφησαν στο δρόμο. 'Ας τους παρακολουθήσουμε τώρα έναν-έναν.

Το περίφημο «μ'άτωμα» (ή καταστροφή) των Κολοκοτρωνίων
άρχισε από τον Γιωργακλή Κολοκοτρώνη, πρωτόξεδρο του Θεω-
δώρη, ο οποίος είχε κινήσει μαζί με τέσσερους άλλους Κολοκοτρ-
ωνίους και μερικούς άπαδούς του, καβάλλα για τη Μάνη.

Ένώ όμως επρόκειτο να περάσουν από τη θέση Σαπολεϊβάδο, που
βρίσκεται στο δρόμο Τριπόλεως—Κορινθίας, κοντά στο Γεφύρι του
Μαριμαριά, περιγκλώστησαν, κατόπιν ενέδρας, από τους Τούρκους και
σκοτώθηκαν.

Ο Γιωργακλής αυτός ήταν περίφημος ίππας και είχε την ικανό-
τητα, ενώ έκαλάζε πάνω στ' άλογό του, να σβίχνει το σπαθί που το
είχε κρεμασμένο με χρυσή αλυσίδα απ' τη ζώνη του και να κόβει
αυθόρμητα κεφάλια!

Τέτοιους γυναικίσιμους καβαλλάρηδες, ονομαζόμενους «αίτηδες»,
έφερε μαζί του και ο πρώτος πασάς που έστάλη κατά της Πελοπο-
νήσου, μετά την έκρηξη της 'Επαναστάσεως.

Με τους «αίτηδες» αυτούς ήρθε κάποτε σε σύγκρουση κι' ο ίδιος
ο Κολοκοτρώνης. Ίδου πως συνέβη το σχετικό περιστατικό:

Ο Γέρος ήταν τότε στρατοπεδευμένος μαζί με τους συντρόφους
του στο βουνό που είναι πάνω απ' το χωριό της Τριπόλεως, Άρσιν-
αίκα. Ήταν στενοχωρημένος γιατί έβλεπε άπορρημία μεταξυ
παδών του και για να τους μεταδώσει θάρρος, αποφάσισε να κατε-
φύγει ή να σπαστεί.

Μία μέρα λοιπόν ξύπνησε μελαγχολικός και δεν έδειχνε διάθε-
ση να μιλήσει.

— Τι έχεις, Γέρο; τον ρώτησε ο Πλαπούτας, πλησιάζοντας τον
με τους άλλους. Κάπως στενοχωρό
βλέπω. Γιατί; Δόξα τω Θεώ, και καλή
είμαστε κι' αρκετά μαζωχτήκαμε δώ για
να βαρύνουμε τους Τούρκους. 'Ε, τί έ-
τε και οεις; πρόσθεσε ο Πλαπούτας,
γυρίζοντας στους άλλους.

— Το ξέρω πως εν' όλοι τους παλι-
καράδες, άπάντησε ο Γέρος χαμογέλω-
τας. Είδα όμως ένα όνειρο και δεν ξέρω
πως να το ξηγήσω. Όνειρεύτηκα πως
ήρθε μιά πεντάμορφη, που έλασε τον
ήλιο κι' είχε ξέπλεκα τα μαλλιά της
και μου είπε: «Γέρο, αύριο τη νύχτα
να κατεβήτε απ' το βουνό στον κάμπο
να κάμετε μιά εγφάνη (χιντάκι) και
το πρωί να μπήτε μέσα και να πατή-
στε. Θάμει κι' εγώ μαζί σας και θα κί-
χηστε». Τι πάει να πη αυτό; Δεν μπο-
ρώ να καταλάβω...

— Δόξα σοι ο Θεός! φώναξε ή έ-
θουσιασμένη ο Πλαπούτας κι' έκανε ή
σταυρό του. Ή πεντάμορφη, Γέρο, ή
ή Παναγιά κι' ότι σου είπε πρέπει να
το κάμεις.

— Λές, Δημητράκη, να γίνω έτσι;
Τότε πρέπει, με το θέλημα του Θεού,
να κατέβω κι' ο ίδιος μαζί σας. Λοιπόν,
παιδιά, αύριο που είναι Παρασκευή προ-
πει να νηστεύουμε, τη νύχτα να σπύ-
φουμε τη γρόνια, να μπει μέσα και να
πρωί να χυθούμε να τους φονεψ τους
παλημουρτάτες!...

Οι σύντροφοί του, σάν έσκοναν
πλάστο όνειρο του Θεοδώρη και αλ-
γορορήθηκαν ότι θα κατέβαιναν μαζί τους
κι' ο ίδιος—ένώ ως τότε περιφερόταν
να τους δίνει διαταγές από μακριά—

Ο Πλαπούτας

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

(Από τα ξένα σατυρικά φύλλα)

Μεταξύ φιλενάδων:
Η Ρ ο ρ τ η.—Νά ξέρη τάχα ο Κάρολος πως έχω μεγάλη
φύλακα;

Η Δ ε υ τ ε ρ η.—Σε ζήτησε απ' τον πατέρα σου;
Η Ρ ο ρ τ η.—Ναί!

Η Δ ε υ τ ε ρ η.—Τότε το... Ξέρει...

Προ έτών, ζούσε σε μιά επαρχία της 'Αγγλίας ένας άνθρωπος,
ο οποίος είχε τρία άγόρια και πέντε-έξη παχύτες θυγατέρες. Όταν
λε τον ρωτούσαν πόσα παιδιά έχει, απαντούσε:

— Έχω τρία άγόρια και πέντε-έξη χιλιάδες... όκάδες κορίτσια!...

Μεταξύ φίλων:

— Πιστεύεις στην μετεμύηση;

— Όχι... Έσύ;

— Πιστεύω σ' αυτή άδιστάτως.

— Τότε λοιπόν ή σουνα πρίν;

— Ήουν γάιδαρος!

— Πότε;

— Όταν σου δάνεισα εκείνα τα 500 φράγκα!...

Στο έστιατόριο:

Γ κ α ρ σ ο ν.—Θέλετε τίποτε άλλο,

αφί;

Π ε λ α τ η ς.—Πήγαψε, σε παρακα-
λώ, να μου φέρεις ένα μπαλντά να διαμε-
λώσω αυτό το... μπαρτέκι!

— Από τώρα θα καθήσεις στο τραπέζι;
Μά ή σου μόλις έγινε τέσσερες.

— Και να σημειώσης, φίλε μου, ότι αυ-
τή είναι ή τετάρτη φορά που τρώω.

— Ελα δά!

— Βέβαια. Και ξέρεις γιατί; 'Ο γιατρός
μου μου είπε να μην καταβώ παρ'ότι ένα τσι-
γάρι με το φραγκό. Κι' εγώ λοιπόν
ήμουν... όχτώ φορές την ήμέρα!

Ο δόκτωρ εργάζεται στο σπουδαστήριό
του και είναι άφοσιωμένος στην εργασία
του. Έξωφρα μπαίνει ταραγμένη ή υπηρε-
τρια.

Υ π η ρ ε τ ρ ι α.—Κύριε, ένας λοπο-
νής μπήκε στο σπίτι μας.

Δ ο κ τ ω ρ, (άφηρημένα, χωρίς να
σπρωχί το κεφάλι του).—Πές του, ότι
δεν είχαφ!...

τη βροντόδη του φωνή—ένθουσιασθηκαν και
επισπεύσαν να κατέβουν στον κάμπο.

Κατά το δρόμο ο Γέρος κάλεσε τους
καταναύους και τους είπε:

— Έπειδή θα κατέβω κι' ο ίδιος κάτω, πρέπει ο Πλαπούτας να
μην έλθω. Κι' επειδή άρθουμε στα χέρια με τους Τούρκους, αν
τη νύχτα να σκοτώθω, να κάμετε άρχηγό σας τον Πλαπούτα!...

Πραγματικά, ο Κολοκοτρώνης ακολούθησε τη νύχτα τους δικούς
του, έπέλεξε στο σκάμιο του χαντακιού και το πρωί μπήκε μέσα
αυτό, μαζί με τους άνδρες του.

Κατόπιν επακολούθησε ή περίφημη και ήρωική μάχη της εγφά-
νης, κατά την οποία οι 'Ελληνες πολέμησαν σάν λιοντάρια κατά
τους Τούρκους ίππείων, τους οποίους κατατρόπωσαν.

Πολλοί από τους Κολοκοτρωνίους μετά την έπιτυχία του αγώ-
νου δέδωσαν ότι κατά τη διάρκεια της μάχης έβλεπαν την Πανα-
γιά και τους έδινε άδιάκασα θάρρος.

Για τον θάνατο του Γιωργακλή Κολοκοτρώνη σώζεται το ακό-
λουθο τραγούδι:

Ο Γιωργακλής με τ' άτι του δεν συλλογιέται βράχους,
τους κάμους μοιάζει άστραπή, δελφίνι στα ποτάμια.
Κοντά στο Σαπολεϊβάδο δάθ' από πό γεφύρι
έκινσε που τον φώναξε νεράδα από το βράχο:

— Γύρσε πίσω, Γιωργακλή, τί σούχουνε καρτέρι.
— Νεράδα, τώρα κίνησα, νερόποινα να γυρίσω!...

Και τότε καρτέρι ερίχτηκε με το σπαθί στο χέρι.
Τους σκόρπισε και πέρασε στρίβοντας το μουστάκι,
μα έτσι τον εσημάεινε ένας ποδταν κρημμένος

και ή τον χλμίντρισε κι' έπεσε σκοτωμένος.
Ο Γιωργακλής στα γόνατα άκόμα πολεμάει,
και τη τοκίστη το σπαθί, τούσκασε το ντουφεκι

κι' έκαψή και τον Γιωργακλή τ' άδράχτη της ζωής
(του)...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Το Ε' μέρος της μονογραφίας
για τους Κολοκοτρωνίους.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Η πιο μικρόσωμη γυναίκα του κόσμου είναι μιά 'Ολλανδίσ όνο-
μαζόμενη Παυλίνα φόν Μπέργκεν, ήλικίας 18 έτών, ή οποία έχει
ήθος... 20 πόντων και ζυγίζει... τρεις όκάδες!...

— Στη Νότιο 'Αμερική υπάρχει μιά κατηγορία μυηγηγών, τα
όποια μπορούν να σκάψουν ύπνόνιους μήκους μέχρι τριών λευγών!...

— Ένας ξένος ανθρωπολόγος ύποστηρίζει ότι μεταξύ δέκα άν-
θρώπων, οι έφτά έχουν το ένα μάτι δυνατότερο από τ' άλλο.

— Ο συνθέτης της «Καβαλλερία Ρουσινίκανα» Μασκάνι κέρδισε
από τις παραστάσεις του κλασσικού παιά αυτού έργου του μισό εκα-
τομμύριο φράγκων μέσα σε δυό χρόνια!

— Στην Κορέα ο άγαμος άντρας θεωρείται πάντοτε ύποδέστερος
ένός παντρεμένου, όσοδήποτε κι' αν είναι πιο ήλικιωμένος ο πρώτος
απ' το δεύτερο.

— Κατά το 15ο αιώνα πολλές έδρες του Πανεπιστημίου της Σα-
λαμάνγκας στην Ισπανία κατείχοντο από γυναίκες καθηγήτριες.

— Οι 'Αραβες αγαπούν πρώτα το άλογό τους, έπειτα το δπλο
τους, κατόπιν τον πρωτότοκο γιό τους και τελευταία τη σύζυγό τους.

— Ο Κινέζος, όταν συναντά ένα φίλο του, πιάνει το χέρι το...
δικό του και όχι το φίλου του.

— Έχει παρατηρηθεί ότι ο έλέφας, περισσότερο απ' όλα τ' άλλα
ζώα, φοβάται τον παντού.

— Κάθε ρολόι χτυπάει μέσα σ' ένα χρόνο 157.680.000 φορές.

— Η Σάρα Μπεντάρο προτού παρου-
σαστεί πρό του κοινού στο δράμα του Σαίξ-
πηρ «Αντώνιος και Κλεοπάτρα» έκαμε 500
δοκιμές!

— Σύμφωνα με μιά στατιστική, οι Γάλ-
λοι τρών ό καθένας έτησίως 549 όκάδες
ψωμιού και 127 όκάδες κρέατος και πίνουν
90 όκάδες κρασιού και 15 μπύρες.

— Ο Γλάδοτιον έκανε τόσο όριές χει-
ρονομίες, όποτε, καθώς παρατήρησε κάποιος
ιστορικός του, θα μπορούσε να διατρέψη
ως τραγικός ήθοποιός.

— Ο μισός καφές απ' όσον ξοδεύεται
σ' όλον τον κόσμο, προέρχεται από τη Βρα-
ζιλία.

— Το να πίνει κανείς άκρατο κρασί έ-
θεωρείτο από τους αρχαίους 'Ελληνες και
Ρωμαίους βάρβαρο έθιμο.

— Κάποιος Ιταλός έφειρε τελευταία
ένα νέο είδος μαγονυαλιών, με τα όποια
μπορεί κανείς να ιδή και μέσα στο σκο-
τάδι.

— Στο Μαρόκο ή νύφη πρό της τελετής
του γάμου ύποχρεούται να βάψει το πρόσω-
πό της ασπροκόκκινο και τα χέρια και τα
πόδια της κόκκινα.

— Έχει παρατηρηθεί ότι οι περισσότεροι
από τους έγκληματιες είναι άγαμοι.

— Η χολέρα λέγεται ότι προήλθε από
την κατάραση χαλασμένου ρυζιού εν μέσους
των δουλοπάροχων λαών της 'Ασίας.

Το άλογο καταβάλλεται από το κρύο
γονιφώστερα από κάθε άλλο ζώο.

— Στη Σκωτία άφίγουν τα παιδιά έπυλντα μέχρις ότου κλεισουν
τα δώδεκα χρόνια τους.

— Στη φυλή Μανταβέ της 'Αφρικής ο πατέρας, όταν γεννιόν-
ται τα παιδιά του, αναγκάζεται να... τ' άγοράσει από τον πεθερό
του, άλλως θεωρούνται ιδιοκτησία του τελευταίου.

— Το σώμα του μεγάλου δαματωχού της Νορβηγίας 'Ερικού
ήταν ήταν στο άπανάκω μέρος όγκάδας, ενώ στο κάτω άκρότερο ή-
ταν λεπτό.

— Σύμφωνα με μιά στατιστική, επί 1000 άνδρών, οι 332 παν-
τρεύονται γυναίκες νεότερες των, οι 579 της ίδιας ήλικίας με αυτούς
και οι 89 μεγαλύτερες των.

— Στην Περσία το κόψιμο των μαλλιών είναι σημείο πένθους.

— Έχει παρατηρηθεί ότι οι κροκόδοιοι έχουν μεγάλα αυτιά.

— Τα περισσότερα όλογα έχει ή 'Αργεντινή, τα περισσότερα πο-
δάτα ή Αυστραλία και τα περισσότερα γουρούνια ή Σερβία.

— Ο διάσημος 'Αγγλος ήθολόγος 'Ιόβινγκ κατά τα τελευταία δε-
κα χρόνια της ζωής του είχε ελίσθια 15.000 στερλίνες έτησίως.

— Η Βενεδεκτίνη, το γνωστό ήθοποιό, ανέκαλεση στη Νορμαν-
δία από καλογέριους το τάγματος του άγιου Βενεδίκτου κατά το
1510.

— Υπολογίζεται ότι από τη δαμωκό άναχωρήσει κάθε χρόνο για
το προσκήνιο της Μεκίας 50.000 προσκυνητά.

— Η τριέχης της κεφαλής του ανθρώπου μέσα σ' ένα μήνα αεζά-
νουν κατά 12 πόντους.

— Από τους διασημότερους προέδρους των 'Ηνωμένων Πολιτει-
ών ο Λίνκολν ήταν γεωγός, ο Τέχσον και ο Φίλιμορ
ράφτηδες, ο Βάσινγκτον μηχανικός, ο Γκράντ δικασ-
τής, ο Κλέβελαντ γοαφείς και τέσσερες άλλοι δασκά-
λοι.

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ MARCEL IDIERS

ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, 25 ετών, ώραία ξανθή, ΖΑΝ, 38 ετών, κοντός και χοντρός, ΜΑΡΚΟΣ, 30 ετών, ύψηλός κι' αδύνατος, ΦΙΛΙΠΠΟΣ, 28 ετών, κομψός και χαριτωμένος.

(Στη θεράντα ενός εξοχικού σπιτιού. Η Μαγδαληνή κάθεται μόνη και διαβάζει. Σε λίγο φτάνει ο Ζάν).

ΖΑΝ.— Δεσποινίς Μαγδαληνή, καλησπέρα σας!
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καλησπέρα σας, κύριε Ζάν.
ΖΑΝ.— Ήρθα, δεσποινίς Μαγδαληνή...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Μά... το βλέπω ότι ήρθατε.
ΖΑΝ.— Μου επιτρέπετε να σας υπενθυμίσω γιατί ήρθα;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Είστε καλά, κύριε Ζάν;
ΖΑΝ.— Πολύ καλά, ευχαριστώ... Καθ' εσείς πώς είστε;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καλά, δόξα σοι ο Θεός!
ΖΑΝ.— Ξέρετε λοιπόν γιατί ήρθα;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καί... πάνε καλά ή δουλειές σας, κύριε Ζάν;

ΖΑΝ.— Θανατία! Τα εισοδήματά μου έχουν αμείψαι. Κι' αυτό θέλω να ενδιαφέρει και σας...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Έμένα!... Γιατί;

ΖΑΝ.— Με ωστόσο εγώ, δεσποινίς, αφού... αφού είνε ενδεχόμενο να γίνετε σύζυγός μου;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Να γίνω σύζυγός σας, εγώ;

ΖΑΝ.— Μά ξεχάσατε, δεσποινίς, ότι πέρουσι, όταν σας ζητήσω σε γάμο μου είπατε πως θα μου άπαντήσετε μετά ένα χρόνο; Ή, λοιπόν πέρασε από τότε ένας χρόνος και μία μέρα, ακριβώς. Ήρθε λοιπόν σήμερα για να πάρω την άπάντησή σας.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Ναί, κύριε Ζάν, αλλά πρέπει να ξέρετε ότι πέρουσι, ακριβώς την ίδια μέρα, μόλις φύγατε εσείς, ήθελε και μ' εξήγησε σε γάμο ο Μάρκος Λεαννέκ. Ζάν.— Ο Μάρκος Λεαννέκ; Καί τι του είπατε;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Είπα και σ' αυτόν να ρηθί μετά ένα χρόνο να πάρω την άπάντησή μου.

ΖΑΝ.— Αυτός όμως δεν φάνηκε ακόμα. Βλέπετε λοιπόν ότι πρέπει να διαλέξετε έμένα, δεσποινίς Μαγδαληνή; Μαζύ μου θα είστε πολύ ευτυχισμένη... Έγώ είμαι ένας άνθρωπος σοβαρός, εργατικός... Και για σκεφθήτε λίγο. Το χτήμα μου συνορεύει με το δικό σας. Φαντάζεστε λοιπόν τί θαυμασία ιδιοκτησία θ' αποτελέσουν ένωμένοι και τα δύο μαζύ.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Δηλαδή σκοπός του γάμου μας θα είνε να ενωθούν πρώτ' απ' όλα τα χτήματά μας;
ΖΑΝ.— Όχι δά, δεσποινίς... Θα ενωθούν και ή καρδιάς μας. Γιατί εγώ σας αγαπώ, σας αγαπώ πολύ κι' ελπίζω να μ' αγαπήσετε κι' εσείς... Δεν είνε έτσι κι'... (Μπαίνει ο Μάρκος Λεαννέκ. Χαίρετά τη Μαγδαληνή και το Ζάν και κάθεται).

ΜΑΡΚΟΣ.— Πώς είστε, δεσποινίς; Σας βόλεψε πιά ώραία και πιά γοητευτική από κάθε άλλη φορά.
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Ω, με κοιματεύετε, κύριε Μάρκο!

ΜΑΡΚΟΣ.— Όχι, όχι. Τα χείλη μου σας λένε ότι κρύβεται ακριβώς στην καρδιά μου. Πιστεύατέ με, δεσποινίς... Φανήτε καλή μαζύ μου... Μην ξεχνάτε τί περιμένω σήμερα από σας...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Δεν το ξεχνώ καθόλου. Ήρθατε να πάρετε την άπάντησή μου στην πρότασι που μου κάμiate προ' ενός έτους, όπως ήθελε και ο Ζάν.

ΜΑΡΚΟΣ.— Δηλαδή; Κι' ο Ζάν περιμένει να του πητε αν δέχεστε ή όχι να γίνετε γυναίκα του;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Ακριβώς.
ΜΑΡΚΟΣ.— (κατονομαζίζοντας).— Μά δεν είνε δυνατόν να προτιμήσετε άλλον από μένα.

ΖΑΝ.— Καί γιατί έχετε την άξίωσι να προτιμήση έσένα;
ΜΑΡΚΟΣ.— Γιατί το άξιζω.
ΖΑΝ.— Κι' εγώ το άξιζω.
ΜΑΡΚΟΣ.— (είρωνικά).— Όχι και τόσο...
ΖΑΝ.— Έλεγε πάντα κοιταμάρες και γι' αυτό δεν σε παρεξηγώ.

ΜΑΡΚΟΣ.— Δεν πιστεύω να είμαι πιο κοντός από την άρεντιά σου.
ΖΑΝ.— (θυμωμένος).— Ναί, είσαι ένας παπαγάλος!
ΜΑΡΚΟΣ.— Όρνιθι!...

ΖΑΝ.— Γελώτε... Βλακόμετρο!...

ΜΑΡΚΟΣ.— Χωριάτη!... Έξηνταβελόνη!...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Σας παρακαλώ να σιωπάτε άμέσως. Ντροπή σας!... Δεν μιλούν έτσι δυο κύριοι, δυο υποψήφιοι γαμπροί... Έξ' άλλου δεν μπορώ ν' άποραρίσω άμέσως σήμερα. Πρέπει να μ' άφη-

στε να σκεφτώ ακόμα μία εβδομάδα.
ΖΑΝ.— Περιμένα πενήντα δυο εβδομάδες, δεσποινίς!...

ΜΑΡΚΟΣ.— Κι' εγώ έναν όλόκληρο χρόνο!...

ΖΑΝ.— Φτάνει πια, δεσποινίς Μαγδαληνή! Μη με βασανίζετε περισσότερο. Πέστε μου το ναί. (Σιγά, κοντά σ' αυτή της).— Δεν πιστεύω να προτιμήσετε αυτόν τον άντρο...
ΜΑΡΚΟΣ.— (σκούτοντας επίσης σ' αυτή της).— Προσέξτε, δεσποινίς Μαγδαληνή, αυτός ο κύριος θα σας κάμη δυστηχημένη. Είνε ένας χωριάτης, ένας άγροίκος!...

ΖΑΝ.— Ώστε, δεσποινίς, πήρατε την άπόφασί σας; Πότε θα τελέσουμε τους γάμους μας;
ΜΑΡΚΟΣ.— Πουός θα καλέσουμε στους άρραβώνας μας, δεσποινίς;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Μη θιάζεστε, σας παρακαλώ, κύριοι... Δεν δι-

άλεξα ακόμα κανένα από σας... (Αυτή τη στιγμή περνά μία τσιγγάνα στο δρόμο. Η Μαγδαληνή τη βλέπει και μένει σκεπτική για λίγα δευτερόλεπτα).
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— (παίροντας την άπόφασί της).— Ακούστε, κύριοι, τί σκέφτηκα: Έγώ πιστεύω πολύ στο περσμένο, στις μάπια-σες... Θα φωνάξω λοιπόν αυτή την τσιγγάνα να μου πη την τήχη μου. Πουός ξέρει!... Ίσως αυτή με διαφωτίσει στην έλλογή μου.
ΖΑΝ και ΜΑΡΚΟΣ.— (μ' ένα στόμα).— Ναί, ναί, να την φωνάξουμε.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Σταθήτε... Θα πάω να τη φωνάξω εγώ... (Φεύγει. Ο Ζάν και ο Μάρκος άρριονκνίζονται).
ΖΑΝ.— Αλήτη!...

ΜΑΡΚΟΣ.— Τοκογλύφε!...

ΖΑΝ.— Παληάτσος!...

ΜΑΡΚΟΣ.— Χιμπατζή!...

ΖΑΝ.— Καμφοπαράδα!...

ΜΑΡΚΟΣ.— Ίπποπόταμο!... (Μπαίνουν ή Μαγδαληνή και ή τσιγγάνα).
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— (στην τσιγγάνα).— Έλα λοιπόν, κυρά μου, να μου πης την τήχη μου μπρός σ' αυτούς τους κυρίους που ένδιαφέρονται για μένα.

Η ΤΣΙΓΓΑΝΑ.— Να ιδώ το χέρι σου, κόρη μου. (Η Μαγδαληνή της δίνει το χέρι της).
Η ΤΣΙΓΓΑΝΑ.— Θα ζήσης πολλά χρόνια, πολλά κι' ευτυχισμένα. Θα παντρευτής ένα ώμοφορο παλληκάρι...
ΖΑΝ.— Έμένα!...

ΜΑΡΚΟΣ.— Έμένα!...

Η ΤΣΙΓΓΑΝΑ.— Θα παντρευτής όμως δυο φορές.
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Όραία! Αυτή θα είνε ή καλύτερη λύσις. Έτσι θα σας πάω και τους δυο.
Η ΤΣΙΓΓΑΝΑ.— Άλλά ο πρώτος σου άντρας θα ζήσει μόνο τέσσερες μήνες μετά το γάμο σας...
ΖΑΝ.— Πως; Πως;
ΜΑΡΚΟΣ.— Τί;
Η ΤΣΙΓΓΑΝΑ.— Ναί. Ο πρώτος σου άντρας θα πεθάνη τέσσερες μήνες μετά το γάμο σας. Ο δεύτερος όμως...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καλά... καλά... Πήγαινε... Δεν θέλω ν' άκούσω περισσότερο. (Η Μαγδαληνή φαίνεται λυπημένη. Η τσιγγάνα φεύγει).
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Λοιπόν τί λέτε, κύριοι; Πουός από σας δέχεται να με παντρευτή πρώτος;
ΖΑΝ.— Εγώ δεν πιστεύω στις μάπιες, αλλά...
ΜΑΡΚΟΣ.— Όχι! Αυτά είνε άνοησίες, έν τοιαύτα...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Λοιπόν, ποιός από σας τους δυο μ' αγαπά περισσότερο; Πουός θέλει να γίνη σύζυγός μου;
Εγώ είμαι πρόθυμη να του δώσω το χέρι μου.
ΖΑΝ.— Εγώ δεν πιστεύω τις τσιγγάνες... Άλλά... τέλος πάντων, άγαπήτε μου Μάρκο, μου φαίνεται ότι είχα άδικο να σε κατηγορήσω πριν. Έσύ είσαι νέος, ώραίος, και σου άξιζει πιο πολύ ή Μαγδαληνή...
ΜΑΡΚΟΣ.— Καλέ μου Ζάν... συγχωρέσε με!... Είμαι πράγματι λίγο επιπόλαιος και άνοητος. Δεν είνε σοστό να θέλω να σου πάρω τη Μαγδαληνή. Είσαι λίγο μεγαλύτερός μου, μά είσαι πιο γνωστός από μένα, πιο πεπεισμένος. Γι' αυτό ύποχωρώ. Η Μαγδαληνή σου άνηκει!...

ΖΑΝ.— Όχι, όχι, πάρε την εσύ, πάρε την εσύ, φίλε μου, που είσαι νέος και ώμορφος και πού ταιριάζεις καλύτερα μαζύ της.
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Χά!... Χά!... Αυτή ήταν ή άγάπη σας;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Μ' αγαπάτε λοιπόν τόσο πολύ;...

10 Σεπτεμβρίου 1931

ΖΑΝ.— Μά ακριβώς γιατί σ' αγαπώ ύποχωρώ...
ΜΑΡΚΟΣ.— Μά ακριβώς επειδή σε λατρεύω, θυσιάζωμαι χάριν σου.
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Φτάνει πια!... Σας κατάλαβα πια καλά και τους δυο. Και σας δίνω από τώρα την άπάντησή μου: Δεν θέλω να είμαι κανένα από σας. Πηγαίνετε... Έτσι σωζεται και η ζωή σας, έτσι δεν κινδυνεύετε να πεθάνετε μετά τέσσερες μήνες... (Ο Ζάν και ο Μάρκος φεύγουν με το κεφάλι σκυμμένο).
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— (μόνη).— Χά!... Χά!... Τους γελώ!...

(Μαίνει ο Φίλιππος).
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Καλησπέρα σας, δεσποινίς Μαγδαληνή.
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καλησπέρα σας, κύριε Φίλιππε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Γιατί γελούσατε έτσι, δεσποινίς; Σας φαίνομαι τόσο γελαστός λοιπόν; (Παίρνει ένα πολύ θλιμένο ύφος).
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Όχι δά, κύριε Φίλιππε. Τί λέτε!... Έσείς να μου φαίνεστε γελαστός; Άλλά δεν ξέρετε τί μου συνέβη προ' όλίγου.

Ήσαν εδώ ο Ζάν και ο Μάρκος...
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Τους συνάντησα στο δρόμο καθώς έρχόμουν να...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Δεν είχα ένα ύφος, πως να σας το πω, σαν τις άεργμένες γάτες;
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Δεν τους πρόσεξα καλά...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Έ, λοιπόν, κύριε Φίλιππε, αυτοί οι δυο κύριοι μάλλον έδω-

σαν ένα πιν ποιά να με πρωτομάχη γυναίκα του. Κι' εγώ δεν ήξερα ποιά να διαλέξω. Μ' άγαπούσαν τόσο, καθώς έλεγαν και οι δυο!...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— (με άγωνία).— Καί... ποι-
όν διαλέξατε;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Κανένα. Καί ξέρετε γιατί; Περνούσε μία τσιγγάνα και την κάλε-
σε να μου πη την τήχη μου. Λοιπόν...
(Τοι δηγείται το περιστατικό, όπως άκριβώς συνέβη).

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— (άναστενάζοντας μ' άνα-
μυσία).— Δεσποινίς Μαγδαληνή... δεν φαν-
τάζεστε τόσο είμαι εύχαριστήμένος για όλ' αυτά...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Γιατί;
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Τώρα μόνο τοιμώ να σας πω ότι σας έχωθα τόσο καιρό. Ναί, δεσποινίς Μαγδαληνή, σας αγαπώ!... Από την πρώτη στιγμή που σας είδα σας άγάπησα τρελά. Μά δεν τοιμώσα να σας το πω.

Ήσαν ατυχώς και χωρίς θέσι. Έπλ' πλέον ήσα μάτι ότι ο Ζάν κι' ο Μάρκος σας είχαν κερδίσει σε γάμο κι' άρχισα να άπελπιζομαι.
Έξωρα ότι ο Ζάν είνε πλούσιος κι' ο Μάρκος άρχισα και φανταζόμουν ότι θα διαλέγα-
τε τον ένα από τους δυο. Κι' επειδή δεν θα μπορούσα να ύποφέρω να σας βλέπω στο πλευρό ενός άλλου, άποράσισα να φύγω μα-
κριά από την πατρίδα μου. Πριν φύγω όμως ήθελα να σας ιδώ για τελευταία φορά. Γι' αυτό ήρθα άπόψε, για να σας άποχαρί-
τησω. Καί θα έφενγα χωρίς να σας πω τί-
ποτα, αν δε μου λέγατε τί σας συνέβη προ-
χρημένως. Μαγδαληνή, σας αγαπώ!... Μη μου άνοηθίτε το χέρι σας...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Άλλά, κύριε Φίλιππε, να σκεφθήτε. Αν ή τσιγγάνα έχει πει την αλήθεια;
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Τί σημασία έχει αυτό; Μου είνε άρετή μία τέτοια τεσσάρων μηνών... Καί θα είμαι πολύ εύχαριστήμένος αν πληρώσω την εύτυχία αυτή με τη ζωή μου.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— (χαμηλώνοντας τα μάτια της).— Αλήθεια; Μ' άγαπάτε λοιπόν, τόσο πολύ; Δίνετε τη ζωή σας για τεσσάρων μηνών άγάπη μαζύ μου;
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Μά αυτό είνε ένα όρασιό, ένα θείο όνειρο για μένα. Πέστε μου λοιπόν, θέλετε να μου δώσετε αυτή την ιδανική εύτυχία; Να ζήσω μαζύ σας τέσσερες μήνες και να πεθάνω στην έλπίδα σας;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Ναί, φίλε μου, θέλω.
(Ο Φίλιππος την παίρνει στην άγκαλιά του και τη σφίγγει έλπιον στο στήθος του).

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καί τώρα άκουσε ένα μυστικό.
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Τί, άγάπη μου;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Για να δοκιμάσω την άγάπη του Μάρκου και του Ζάν, ή μάλλον για να τους έφορτωθώ, συμβούλεψα προηγου-
μένως την τσιγγάνα να πη ότι θα παντρευτώ δυο φορές κι' ότι ο πρώτος μου άντρας θα πεθάνη τέσσερες μήνες μετά το γάμο μας.
Είπα λοιπόν, κύριε άρραβωνιστάκι μου, δεν θα μ' άποχωρήσις μετά τέσσερες μή-
νες.
ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Μά αυτό είνε θαυμά-
σιο! Αυτό είνε πια μία εύτυχία που μου ήλπινα έλγω...
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Κι' εγώ είμαι πολύ-
πολύ ευτυχισμένη γιατί δοίκα μιαν άγάπη έλπιον... (Φιλώντας).

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Η δική του Άνδρ. Νικολάρα που κράτησε έναν... αιώνα!
Η άξιώσεις του δικηγόρου του. Ο Νικολάρας εκδικείται με... στίχους!... Η 50ετηρίς του Γαβουλάρη και το μακάριο ύψος του κ. Πατση. Το μωραίο. Ένα καλαμπύρι του Παντοπούλου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μία φορά ο αλησμόνητος Άνδρέας Νικολάρας είχε κάποια δική την όποια ανέθεσε σ' έναν γνωστό Άθηναίο δικηγόρο.

Η δίκη, ως είδισται στα Έλληνικά δικαστήρια, βάσταξε χρόνια άρεκέτα, μά τέλος ο Νικολάρας την έκέρδισε. Το μέγα αυτό γεγο-
νός του το άνήγγειλε ο δικηγόρος του σεινάμενος και κοινωνάμενος.

— Έπιτρέψατέ μου, του είπε, να σας συγχαρώ. Αυτή τη φορά ή άπόφασις είνε τελεσίδικος. Έτσι, χωρίς στην έπιτηδειότητα μου, έξεροδίσαιμε τη δίκη.

— Έπειτα από έννιά χρόνια! ρώτησε έκκληκτος ο Νικολάρας.
— Καλύτερα άργά, παρά ποτέ, φίλε μου.
— Καί πόσα θα πάρω τώρα;

— Το δικαστήριο σας έπεδίκασε χίλιες δραχ-
μές. Τα έξοδά μου και ή αμοιβή μου άνέρχον-
ται σε χίλιες διακόσιες, ώστε πρέπει να μου δώσετε και διακόσιες δραχμές έπιπλέον.

— Δηλαδή, σαν να λέμε, μοιρολόησε ο Νι-
κολάρας, έκέρδισα τη δίκη, μά πρέπει να πλη-
ρώσω κι' από την τσέπη μου, ή;

— Βεβαίως, του άπάντησε άρελείστα ο δι-
κηγόρος. Θα χάσετε μερικά έξ' ίδιων σας, αλλά πρέπει να είστε εύχαριστήμενος γιατί κερ-
δίσατε τη δίκη. Καθώς βλέπετε, δεν είνε δυ-
νατόν να έχωζονται όλα όπως ο καθένας θέλει.

Ο Νικολάρας δεν είνε τίποτα.
— Έβγαλε από την τσέπη του κι' έδωσε στο δικηγόρο τις διακόσιες δραχμές.

— Κι' ένα εύχαριστήριο, σε παρακαλώ, του είπε ο δικηγόρος.

— Τί εύχαριστήριο;
— Ένα εύχαριστήριο ότι σου κέρδισα τη δίκη, για να το βάλλουμε στις έφημερίδες.

— Πολύ καλά, άλλ' αυτό, άποκρίθηκε ο Νικολάρας, θα σου το στείλω έμμετρο, για να το διαβάη ο κόσμος και μετά το θάνατό σου.

Πράγματι την άλλη μέρα ο Νικολάρας έ-
γραψε κι' έστειλε στο δικηγόρο του το κάτωθι... έπιτύχιο, με τη ρητή έντολή να χαραχτή στην έπιτάριο του δικηγόρου πλάκα, και με την ύποσημείωσι ότι δεν θέλει αμοιβή για τον κάπο που έκαμε να το συντάξη:

Τας άγωγάς τας ήγειρες,
κατά παντός ευκόλως,
και διά φύλλον ήγήδημα,
ήγρόμενος έντώνως.

Κανείς δεν σου έξέφυγε,
σε τούτη δώ τη γή,
μόν' ο γκαμπρός που σ' έστειλε
στην άλλη τη ζωή!...

Το άριστόν του άποστού Ταβυλάρη, όταν προ' μερικών έτών κινώσασε την πενήνταχρο-
νη ιδέα να του δοθήση έπ' τη ευκαιρία της έορτης αυτής, τον... τάφο του στο νεκροταφείο.

Ο Ταβουλάρης τον εύχαρίστησε και του είπε:
— Σ' άδίστηρες να μου χάρισης τον τάφο μου, μά εγώ δεν δι-
άσχομαι διόλου να μωό σ' αυτόν. Αν τον χωρίζεται κανένας άλλος, δώσε τον. Θα ζήσω πολύ ακόμα, φίλε μου!...

Κι' όμως το δώρο έκείνο του κ. Πατση ήταν προφητικό. Τον ίδιο χρόνο, ο μεγάλος Έλλην καλλιτέχνης πέθανε από δυστυχία!...

Κάποιο γεροντοπαλληκάρι της τολμώ, Άθήνας σύχναε πάντοτε στα παρασηνία των θεατρών και ίδιος στα καμωμένα που ντυνό-
ντοσαν ή θεατρίνες για την παρουσίαση.

— Δεν μπορώ να κατάλαβω, ρώτησε κάποιος τον Παντοπούλου, τί έλπίσει αυτός ο χωριάτης που πηγαίνει διαρκώς στις εκποίτες.

— Δεν έχει και μεγάλες άξιώσεις, άπάντησε ο άμύλητος Παν-
τοπούλος, ότι... ο κ. Πατση, σου λέει ο άνθρωπος!...

Ο Κυβερνήτης της Έλλάδος, Κασιδιάρης, λίγες ώρες πριν δο-
λοφονηθεί, έλεγε σε κάποιον ξένο:

— Η ακαρία μου ζωή μου έμαθε ότι πο-
τε να συγχωρώ πολύ και να μη λησμονώ δι-
όλου.

Κι' ο ξένος στις έντυπώσεις που έξεδωκε άργότερα, γράφει:

— Ο Κυβερνήτης της Έλλάδος, εί-
μαι έβραιος, ότι εάν έπιβόσας των τραυμά-
των του, θα συγχωρούσε και τους δολοφό-
νους του ακόμα!...

Η ακαρία μου ζωή μου έμαθε ότι πο-
τε να συγχωρώ πολύ και να μη λησμονώ δι-
όλου.

Κι' ο ξένος στις έντυπώσεις που έξεδωκε άργότερα, γράφει:

— Ο Κυβερνήτης της Έλλάδος, εί-
μαι έβραιος, ότι εάν έπιβόσας των τραυμά-
των του, θα συγχωρούσε και τους δολοφό-
νους του ακόμα!...

Η ακαρία μου ζωή μου έμαθε ότι πο-
τε να συγχωρώ πολύ και να μη λησμονώ δι-
όλου.

Κι' ο ξένος στις έντυπώσεις που έξεδωκε άργότερα, γράφει:

— Ο Κυβερνήτης της Έλλάδος, εί-
μαι έβραιος, ότι εάν έπιβόσας των τραυμά-
των του, θα συγχωρούσε και τους δολοφό-
νους του ακόμα!...

Η ακαρία μου ζωή μου έμαθε ότι πο-
τε να συγχωρώ πολύ και να μη λησμονώ δι-
όλου.

Κι' ο ξένος στις έντυπώσεις που έξεδωκε άργότερα, γράφει:

— Ο Κυβερνήτης της Έλλάδος, εί-
μαι έβραιος, ότι εάν έπιβόσας των τραυμά-
των του, θα συγχωρούσε και τους δολοφό-
νους του ακόμα!...

Η ακαρία μου ζωή μου έμαθε ότι πο-
τε να συγχωρώ πολύ και να μη λησμονώ δι-
όλου.

Κι' ο ξένος στις έντυπώσεις που έξεδωκε άργότερα, γράφει:

— Ο Κυβερνήτης της Έλλάδος, εί-
μαι έβραιος, ότι εάν έπιβόσας των τραυμά-
των του, θα συγχωρούσε και τους δολοφό-
νους του ακόμα!...

Ο Γάλλος μυθιστοριογράφος Γεώργιος Όνέ

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΔΥΟ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Ο Πέτρος και η Άγνολέλλα. Ένα φλογερό αίσθημα. Οι Βοκκαμάτζι αρνούνται να ενώσουν τους δυο νέους. Η φυγή των ερωτευμένων. Όπου χάνουν το δρόμο. Ο Πέτρος συλλαμβάνεται ως κατάσκοπος. Στην κρεμάλα!... Πώς έσωσε. Οι από μηχανής... ληστές. Η περιπέτεια της Άγνολέλλας. Πώς γλύτωσε από τους ληστές. Τά μαρτύρια του Πέτρου. Νύχτα στο δάσος. Οι λύκοι. Μιά ανατριχιαστική σκηνή. Ο γάμος των δυο ερωτευμένων, κτλ. κτλ.

ΑΤΑ τα τέλη του 17ου αιώνα ζούσε στη Ρώμη ένας νέος ευγενούς καταγωγής, ονομαζόμενος Πέτρος Βοκκαμάτζι, ο οποίος αγαπούσε κάποια ωραία και πολύ χαριτωμένη νέα, την Άγνολέλλα, κόρη του Γιλίου Σαούλ, ασημένιου αστού οικογενειάρχου.

Η Άγνολέλλα δεν άργησε να αντιληφθεί το φλογερό αίσθημα του νέου και ανταποκρίθηκε σ' αυτό.

Τόν Πέτρο όμως δεν τον ικανοποιούσε καθόλου η πλατωνική αυτή αγάπη και αποφάσισε να ζητήσει τη λατρεία του από τους γονείς της, για σύζυγό του. Αλλά μόλις έμαθαν το διάβημά του αυτοί οι γονείς του, του έμαθαν αψηφιστικές παροτρύνσεις και συγχρόνως μίσησαν στον Σαούλ, ότι αν τυχόν επαρματοποιείτο ο γάμος της κόρης του με το νέο, αυτοί δεν ήσαν διατεθειμένοι, με κανέναν τρόπο, να τον αναγνωρίσουν.

Ο Πέτρος Βοκκαμάτζι, βλέποντας πλέον ότι η επιθυμία του δεν μπορούσε να εκπληρωθεί, λόγω της άρνησής των γονέων του, αποφάσισε να απαγάγει την Άγνολέλλα και συμφώνησε μαζί της, μία μέρα που καθόντουσαν στον κήπο του πατέρα της, να φύγουν από τη Ρώμη.

Αφού λοιπόν έτοιμασε τα της απαγωγής, σηκώθηκε ένα πρωί πολύ νωρίς, καθάρισε με την αγαπημένη του σε δυο αλογα και πήραν το δρόμο που έφτανε προς την Αλάγνα, όπου ο Πέτρος είχε μερικούς εμπιστούς φίλους του.

Δεν ήξεραν όμως καλά το δρόμο κι' όταν απομακρύνθηκαν οχτώ περίπου μίλια απ' τη Ρώμη, άνοιξε να στρίψουν προς τα δεξιά, τράβηξαν άριστα και ύστερα από κάποια ώρα σταμάτησαν μπροστά σ' ένα φρούριο, απ' το οποίο, μόλις τους είδαν, πετάχτηκαν έξω καίμα δέκα αράκια στρατιώτες.

Η Άγνολέλλα άμα αντίκρισε τους στρατιώτες εκείνους, φοβήθηκε μήπως την αιχμαλωτίσουν μαζί με τον αγαπημένο της και, καλώντας τον Πέτρο να την ακολουθήσει, κίνησε δυνατά με τους περσινοί τους λόγους της και όρμησε ακάθεκτη προς το γειτονικό δάσος.

Ο Πέτρος όμως δεν είχε την ετοιμότητα να ενεργήσει όπως αυτή και πριν ακόμα προφτάσει να τρέξει ξοπίσω της, πιάστηκε από τους στρατιώτες, οι οποίοι τον κατέβασαν απ' τ' αλόγο του και τον υπέβαλαν σε ανάκριση, νευριζόντας τον για κατάσκοπο.

Ο Πέτρος, μη θέλοντας να τους πηποιός εινε και του πήγαινε με τη νέα, υπέδραμε, εξεταζόμενος τα λόγια του και ενίσχυσε τις υποψίες τους. Κατόπιν αυτού, οι στρατιώτες αποφάσισαν να του πάρουν το αλόγο και τα ρούχα του και να τον κρεμάσουν σε μία από τις γύρω βελανιδιές!

Καθώς όμως ο Πέτρος έβγαζε τα ρούχα του, βέβαιος ότι είχε φτάσει η τελευταία του ώρα, πετάχτηκαν απ' το κοντινό δάσος είκοσι ληστές, οι οποίοι επέτρεψαν κατά των στρατιωτών και άρχισαν να μάχονται μεταξύ τους με λύσσα.

Ο δισυμμετρώμενος Πέτρος, βλέποντας ότι γλύτωσε έτσι ανέλπιστα από την κρεμάλα, βίωσε καιρό να πηδήσει πάνω στ' αλόγο του και να πάει τον ίδιο δρόμο που πήρε φεύγοντας, από δίχρον ή αγαπημένη του.

Στο μέρος όμως όπου πήγαινε, δεν έπιασε ούτε δρόμο, ούτε μονοπάτι κι' ο Πέτρος, μη μπορώντας να βρει

τη συντομία του, άρχισε να κλαίει και να γυρνάει εδώ κι' εκεί, καλώντας την με τ' όνομά της.

Επειδή όμως δεν έπαυε απάντησι από πουθενά, προχωρούσε λυοένα, φωνάζοντας την Άγνολέλλα, όπου άκουσε και σάπρη σ' ένα μέρος, γεμάτος απελπισία.

Είχε νυχτώσει πια... Κι' ο Πέτρος, μην έχοντας τί άλλο καλύτερο να κάνει, βόηξε μία ψηλή βελανιδιά, έδωσε εκεί το ζώο του κι' ανέβηκε να κοιμηθεί επάνω σ' αυτή, για μεγαλύτερη ασφάλειά του.

Σε λίγο πρόβαλε η σελήνη. Ο νέος που έμενε άγοντος, γιατί φοβόταν μήπως τον πάρει ο ύπνος και πέσει κάτω από το δέντρο και σκοτωθεί, ξανάρχισε να καλεί την αγαπημένη του...

Όσο για την Άγνολέλλα, αφού υπερέβηκε κι' αυτή μέσα στο ατέραντο εκείνο δάσος, τοιγυρίζοντας όλη την ημέρα εδώ κι' εκεί, καλώντας το χομένο της φίλο και ζητώντας να βοηθηθεί και να βγει έξω απ' το λαβύρινθο των δέντρων.

Επί τέλους, κατά το δειλινό, κατόρθωσε να ανακαλύψει ένα δρομάκι και, ακολουθώντας τον, είδε μακριά, ύστερα από πορεία δύο περίπου μιλίων, μία κατοικία.

Τράβηξε λοιπόν γρήγορα προς το σπίτι αυτό, όπου βίωσε ένα γέρο και μία γοργά, στους οποίους δηγήθηκε την περιπέτειά του, ότι είχε χάσει το συνοδό της μέσα στο δάσος. Κατόπιν τους ρώτησε αν ήξερε πολύ ή Αλάγνα.

Οι γέροι της απαντήθηκαν, ότι η πόλη αυτή βρισκόταν σ' απόσταση δώδεκα μιλίων και ότι ήταν αδύνατο να φτάσει εκεί πριν νυχτώσει.

Τότε η νέα τους παρακάλεσε, επειδή δεν είχε να μείνει σε καμία άλλο μέρος, να της επιτρέψουν να περάσει τη νύχτα στο σπίτι τους, απ' όπου σκόπευε να φύγει κατά τα ξημερώματα.

Με μεγάλη μας ευχαρίστηση, κόρη μου, δεχόμαστε να σε φιλοξενήσουμε, της απάντησε ο γέρος, αλλά από δω περνούν κάθε τόσο άνθρωποι που σκοπεύουν και το παλιό και μας προσέχουν μεγάλα ξημεία. Αν λοιπόν περάσουν απόψε τίποτα τέτοια, βλέποντας σε τόσο νέα και όμοια, μπορούν να σου κάνουν κανένα κακό, χωρίς έμεις να μαστε σε θέσι να σε βοηθήσουμε. Σοδ τα λέω αυτά για να τα ξέρεις από πριν και να μην έχεις ύστερα παράπονα μαζί μας.

Η Άγνολέλλα τράμασε ακούγοντας τα λόγια του γέρου. Αλλά επειδή δεν είχε τί άλλο καλύτερο να κάνει, αποφάσισε να μείνει μαζί τους, προτιμώντας να κινδυνεύει από τους ληστές, παρά να κατασπαράζει από τα θηρία του δάσους.

Αφού λοιπόν στην αυλή τ' αλόγου της, έφαγε λίγο απ' το λιτό δείπνο των δυο γερώντων κι' έπειτα πιάστηκε να μνην όπως ήταν σ' ένα φλογερό κρεβάτι, κλαίγοντας κι' αναστενάζοντας για την τύχη του αγαπημένου της Πέτρου.

Κατά τα ξημερώματα η Άγνολέλλα άκουσε ποδοβολήτο έξω απ' το σπίτι και κατέλαβε πως πληκάζουν ληστές. Χωρίς να χάσει καιρό τότε, σηκώθηκε άσπρος απ' το κρεβάτι της, πήδηξε έξω από ένα παράθυρο και κρύφτηκε άμεσα σε μερικά χορτάκια.

Μόλις πρόβαλε να κρυφτεί εκεί και παρουσιάστηκαν οχτώ—δέκα ληστές. Άνοιξαν το σπίτι, έστησαν τους γέροντες και τους ρώτησαν τιος ήταν το αλόγο που βρισκότανε δεμένο στην αυλή.

Εδώ δεν υπήρχε κανένας άλλος από μιάς, αποκρίθηκε ο γέρος, ο οποίος αντιλήφθηκε την εξαφάνισή της νέας. Το αλόγο φαίνεται ότι έφυγε από κάπου και μιάς ήρθε δω από χτες το βράδυ και γι' αυτό τον φάν οι λύκοι το δάσανε στην αυλή.

Οι ληστές πίστεψαν τα λόγια του γέρου, μπήκαν στο σπίτι, έβγαλαν τα κρέατα που έφταναν μαζί τους, έφαγαν, έπιναν και φεύγοντας φρόντισαν να πάρουν μαζί τους και το αλόγο της νέας.

Όταν έφυγαν οι ληστές, η Άγνολέλλα βγήκε από το σπασμένο χορτάκι, όπου είχε καταφύγει, εδρασησμένη τας το Θεό για τη σωτηρία της.

Οι γέροι τότε της επρότειναν, έπειτα

Μία μέρα που καθόντουσαν στον κήπο, συμφώνησαν να φύγουν από τη Ρώμη...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ

Ένας βασιλεύς καλόςκαρδος και κοσμογάπητος. Η περιέργεια του μικρού χωριότη. Ο «μπάρμπα». Ο Έδουαρδός και η αγγουλού. Και λιγάκι «θεριακλή». Ο καπνοπρημευτής της Βασιλικής οικογενείας. Το πριγκηπικό δώρο, κτλ. κτλ.

Για τον βασιλέα της Αγγλίας Έδουαρδο Ζ', τον πατέρα του σημερινού, δηγοίνται ότι ήταν πολύ άνοχητόκαρδος άνθρωπος και αγαπούσε πολύ τους υπακόους του.

Μία μέρα, κάποιος μερικός χωριότης, έκαμε δρόμο δεκαπέντε περίπου χιλιόμετρον για να δει τον βασιλέα, για τον οποίο είχε άνοιξει τόσα καλά λόγια από τους συνομηλίκους του.

Όταν έφτασε τέλος στο μέρος απ' όπου του είχαν πει πως θα περνούσε ο βασιλεύς, κάθισε και περίμενε. Ο βασιλεύς όμως δεν φαινόταν κι' ο μικρός δυσανασχετούσε.

Επί τέλους είδε να περνάει απ' το δρόμο ένας χοντρός κύριος, με απλό παρουσιαστικό, που έμοιαζε σαν χωριότης.

— Δεν μού λές, μπάρμπα, τί ώρα εινε; του είπε ο μικρός χωριότης. Περίμενω τόση ώρα να ιδώ το βασιλιά, άλλ' αυτός ο βλογημένος δεν φάνηκε ακόμα.

— Αλήθεια; απάντησε ο «μπάρμπα». Γι' αυτό κάθισαι δω πέρα; Χαρά στο κορμάκι σου!...

Και, δίνοντας στο μικρό ένα νόμισμα, πρόσθεσε:

— Πάρτο αυτό για τον κόπο που σ' έβαλα να με περιμένεις και πήγαινε γρήγορα στο σπίτι σου. Έγώ είμαι ο βασιλιάς!...

Άλλοτε πάλιν όταν ο Έδουαρδός ήταν διάδοχος του Αγγλικού θρόνου, έκανε μία μέρα περίπατο μόνος του με τ' αμάξι του. Καθώς πήγαινε στο δρόμο, συνάντησε μία γοργά που βαστούσε ένα καλάκι μ' αυγά.

— Ανέβα επάνω γερώντισσα, της είπε, για να ξεκουραστής λιγάκι απ' το δρόμο.

Η γοργά δεν έγνώριζε τον πρίγκιπα και δέχτηκε μ' ευχαρίστηση την πρότασή του.

Όταν κάθισε στο αμάξι, ο διάδοχος γύρισε και της είπε:

— Τι έχεις μέσα στο καλάκι;

— Αυγά. Τάχα πάει στην αγορά, αλλά δεν πούλησα ούτε ένα.

— Αν εινε φρέσκα, μ' άρεσουν πολύ. Σεχόρισε μου μερικά και θα σου δώσω την εικόνα της μητέρας μου.

Η γοργά κούταξε το σπινολιτή της μ' άπορία.

— Την εικόνα της μητέρας σας! του είπε. Και τί να την κάω;

— Ε, που ξέρεις; Μπορεί να σου χρησιμεύσει. Αφού με να πάρω μερικά αυγά και θα δής...

Ο πριγκηπ δάλεξε μερικά αυγά, κι' έπειτα όταν η γοργά κατέβηκε απ' τ' αμάξι, της έδωσε μία λίρα στερλίνα, πάνω στην οποία υπήρχε η εικόνα της μητέρας του, της βασιλισσής Βικτωρίας.

— Να ή εικόνα της μητέρας μου! της είπε. Σας άρεσε!...

Ο Έδουαρδός Ζ' αγαπούσε πολύ το καπνιστά και δεν άπογοιζόταν ποτέ την πίπα του.

Μία μέρα όμως που είχε βγει έξω από το έσοχικό του κτήμα, στο Σάντρινγκι, και περπατούσε μαζί με το σκυλό του, παρατήρησε με λύπη τον πόρ εινε ξεχάσει να πάρει μαζί του καπνό.

Πλησίασε τότε έναν απ' τους βοσκούς του δρόμου που δούλευαν εκεί κοντά και του είπε:

— Μου δίνετε λίγο καπνό;

— Ευχαρίστως, υπηκότατε! αποκρίθηκε ένας απ' τους βοσκούς, ο οποίος τον αναγνώρισε. Πότε όσον θέλετε...

Ο πριγκηπ τον ευχαρίστησε για την προσθυμία του κι' απομακρύνθηκε φαιδρός γιατί είχε να καπνίσει.

Σε λίγες μέρες όμως έλαχε και στην έτασή του την καπνοθήκη του και ζήτησε λίγον καπνό για να γεμίσει την πίπα του από τον ίδιο εργάτη.

Ο εργάτης του έδωσε κι' αυτή τη φορά με προσθυμία. Σε λίγο δε γυρνώντας σ' ένα ανάδελφο που του είχε στείλει κάποιος:

— Μπάρμπα με πέρασε για προμήθευτή καπνού της Βασιλικής οικογενείας;

Την άλλη μέρα όμως δέχτηκε καταιπληκτός εκ μέρους του πριγκηπός ως δώρο μία καπνοκακούλα, με το μονόγραμμα του διαδόχου, γεμάτη καπνό έκλεκτής ποιότητας.

Ο Φλαμανδός ζωγράφος Βαν Νύκ.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Η πομπή εινε στη γυναίκα φυσικό προτέρημα.

Τίποτα δεν μάς αρνιάζει περισσότερο, όσο το πρόσωπο που έπαινε ν' αγαπούμε.

Ο άμαχος άνθρωπος εινε μηχανή που βρίσκεται στα χέρια άλλων και τη χρησιμοποιούν για τα συμφέροντά της.

Το μεγαλύτερο αγαθό δεν έγκειται στην έξοσία, αλλά στην έσοφία.

Η φράση παρακινεί τη γυναίκα να εινε ώραία αν μπορεί και ερόται αν θέλει, αλλά την υποχρεώνει να εινε ευπρόληπτη.

Τα φιλοσοφικά συστήματα εινε σκαλοπάτι, απ' όπου ανεβαίνουμε στην αλήθεια.

Το μέλλον μάς κρίνει, όπως κρίνουμε και μεις το παρόν.

Το καίλινο εινε τέχνη ανάμικτη με έμπνευση.

Ποιητής εινε ο άνθρωπος που μιλάει με το έργο του.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
ΡΑΒΗΛΑ την πόρτα μ' έβλεπε τον τ' άδυναμι.
Με βοήθησε κι' ο Δημήτρης. Κι' όμως δεν
κατανοούσαμε τίποτε.

— Μας κλείσανε μέσα! είπε ο Δημή-
τρης, σφίγγοντας τις γροθιές του.

— Δεν είνε δυνατόν, του άπάντησα.
Πρώς θά το έκανε αυτό; "Άλλωστε κτύ-
ταξε... "Η πόρτα δεν είνε κλειδωμένη...

— Κι' όμως δεν άνοίγει. Και δεν άνοί-
γει, άρέντη, γιατί κάποιος την έκλεισε με
τόση δύναμη που μάγκωσε το φύλλο της

στον παραστάτη γιά καλά. Μονάχα με τσε-
κούρη θά μπορούσε νά την άνοίξη κανένας...

— Συγγνώμη, ο σύντροφός μου στήριξε
τους ώμους του στην πόρτα και προσπάθη-
σε νά την γροθιάσει. Μά δεν κατάφερε τί-
ποτε. Χρειάζοταν πραγματικά κανένας οι-
δερένιος λωστής ή κανένα τσεκούρι.

— Μην κοπιάζεις άδικα, του είπα. "Ας
δοίμω πρώτα που βρίσκώμαστε. "Ας έξε-
ρευνήσουμε τους σταύλους ως την τελευταία τους

γωνία κι' ύστερα πάρουμε την απόφασί μας...
— Έξω από την πόρτα άκούγονταν τώρα τά

πτεροκαυτήματα κι' ή άγριος κραυγή της κατα-
ραμένης κοινονόχιας του πύργου. Τό άπαιστο όρνιο έσκουζε έτσι

σαν νά μάς περιγελοόσε. Μιά—δύο φορές πέρασε μπρός άπ' τό σι-
δερόφραγμο παράθυρο των σταύλων και τά μάτια του, τά τυφλά στο

φως της ημέρας, μάς κύτταζαν με άγρια χυρά...
— Αυτό τό καταραμένο νυχτοπούλι θά τό σκοτώσω άμέσως μόλις

βρούμε από δώ μέσα, είπε σφίγγοντας τά δάνα του, γεμάτος όργη
ο Δημήτρης.

— Θά τό σκοτώσουμε νά λές, του άποκρίθηκα. Δεν είνε πουλί
αυτό. Είν' ή ψυχή του κολασμένου βρυκόλακα...

— Πήραμε κατόπιν τό φανάρι μας και τραβήξαμε γιά τό δεύτερο
διαμέρισμα των σταύλων. Είχαμε τά όπλα μας έτοιμα νά πυροβολή-
σουμε στον παραμυθρότερο κίνδυνο, μά πράγμα περίεργο, και τό δια-
μέρισμα αυτό ήταν άδειον, όπως και τό πρώτο. Σαλαμμένο χορτάρι

ήταν ριγμένο κάτω, σκόνη σκέπαζε τά πάντα και στίς γωνιές των
τοιχών ή άόρατες πλέκωνες ήσαν—ήσαν τά διάβανα σάβανα τους...

Τό διαμέρισμα αυτό φωτιζότανε άλλοτε από έναν φεγγίτη, που
βρισκότανε στη μέση της στέγης. Μά ο φεγγίτης αυτός είχε σκεπα-
στεί πειά από χώματα κι' ούτε μιά άχτίδα φωτός δεν έφτανε στο μέ-
ρος που βρισκόμαστε.

— Κι' οι χείτες που άκούσαμε; με ρώτησε Έξαρνα ο Δημήτρης.
Κτύταζε γύρω παντού, μά δεν είδα τίποτε τό ύποπτο.

— Πούξ έξερει, είπα. "Ίσως νά σζόντουσαν από πού μακρινά.
"Ήσασο, πρέπει νά δοίμω τώρα πώς θά βρούμε από δώ μέσα...

— Θά βρούμε τάχα, άρέντη, ή θ' άφίρουμε από μέσα τά κόκκαλά
μας;

— Μή γάνης τό άδάρως σου. Καί πρώτα—πρώτα κτύταξε παντού
κάτω μπρος βοής κανένα σιδερένιο
όγκωλειο. "Εγώ θά σοι φωτίσω με τό
φανάρι...

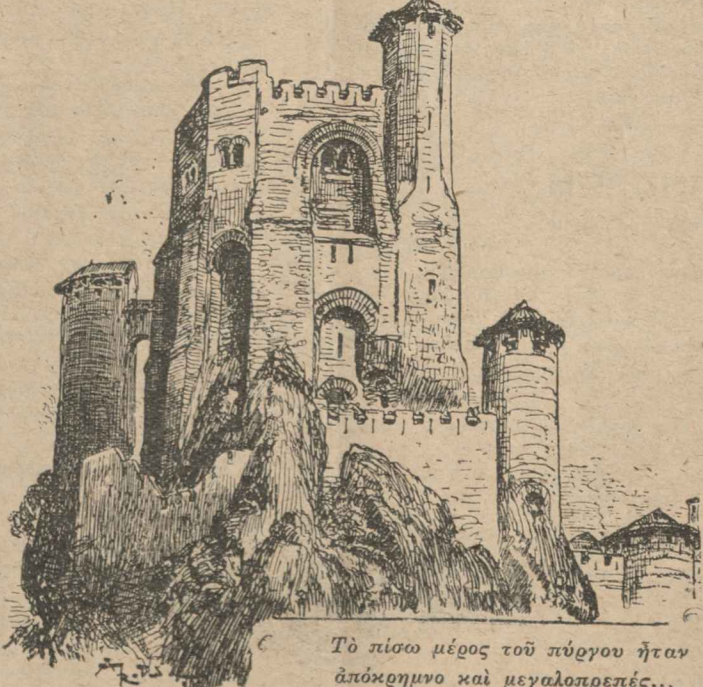
Ο Δημήτρης έσκυψε κάτω κι'
άρχισε νά παραιορξή τά σαπιμένα
χορτάκια, κυττάζοντας προσεκτικά
παντού. "Η έρευνα αυτή κράτησε ως
ένα τέταρτο. Μά δεν βρήκαμε απο-
λύτως τίποτε. "Η θέσι μας άρχισε νά
γίνεται κρίσιμη...

— Είχαμε σταθεί κι' οι δύο σέ μιά
γωνία του σταύλου, χωρίς νά μιλά-
με, βυθισμένοι σέ σκέψεις. Κρατού-
σα τό βλέμμα μου χαμηλωμένο κι' έ-
ψαχνα νά βωμ με τί τρόπο θά ξε-
φεύγαμε πριν νυχτώση άπ' τη φάνα
αυτή, στην όποία είχαμε πιστεί τό-
σο άσφάστα, όταν ξαφνικά είδα τό
Δημήτρη νά ηηδύη προς τό πίσω
και νά πυροβολή προς τό μέρος μου.

Πυροβόλησε τόσο κοντά στο κε-
φάλι μου, ώστε αισθάνθηκα γιά κα-
λά τή φλόγα της έκτυσοκορήσεως
στό μάγουλό...

— Ναμίζοντας πώς τραβήθηκε ξα-
φνικά και ζήτησε νά με σκοτώση,
όρμησα και τού άρπαξα τό όπλο από
την χάνη, φωνάζοντας:

— Δημήτρη!... Τρελλάθηκες!...

Τό πίσω μέρος του πύργου ήταν
απόρημενο και μεγαλοπρεπές...

Γιά τ' όνομα του Χριστού, έλα στον ξανό σου!...

Ο Δημήτρης άφησε τό όπλο στα χέρια μου, μ' έσπρωξε απότομα,
πήδησε προς τό μέρος που στεκόμαστε από όλίγον κι' άρχισε νά χτυ-
πάη κάτω με τη φτέρνα της μπότες του, πογκρίζοντας:

— Νά πάρη ο διάβολος!... "Η Κόλμα σας έξωσσε από μέσα, και
νά πάρη ο διάβολος, νά πάρη!...

Πήρασα άμέσως κοντά του κι' είδα κάτω που μου πάγωσε τό
αίμα στίς φλέβες...

— Όχι, ο πιστός μου σύντροφός δεν είχε τραβήξει, όπως νόμισα.
Μπρός στα πόδια του, πάνω στο χορτάρι κοιτόταν ένα μεγάλο μα-
ροφάσινο φτερί, με τό πλακωντό το κεφάλι του θρηματισμένο...

Ο Δημήτρης μου τό έδειξε, κλισώντας το με τό πόδι του και
μου είπε με φωνή συγκινημένη:

— Λίγο άδίκια, άρέντη, και θάσαστε νεκρός. Έκεί που στεκόμα-
στε στη γωνιά του τοίχου, με φώτος ο Θεός και τό είδα τό καταρ-
μένο, τη στιγμή που είχε κρεμαστεί από μιά τρύπα και πλησίαζε νά
σας δαγκώσει στο λαιμό. Πρόφτασα και ταύρηξα... "Άλλωως...

Δεν είχα τή δύναμη νά μιλήσω.
"Ανατριχάζοντας από φόβη, κύτταζε βοήδες τό άπαιστο έρεπί

που κοιλονοιζότανε άκόμα χέλιο και χτυπούσε άγρια.
"Έμεινα έτσι άλαλος κι' εμβρόντης άρκετά δευτερόλεπτα. Πλη-
σίασα έπειτα τό Δημήτρη, τούσφιξα τό χέρι μ' εγρηγορήση και:

είπα μιά μονάχα λέξη:

— Εύχαριστώ!...

Πόσο τον είχα παρεξηγήσει άλήθεια!...

Μά δεν ήταν πειά κινδός γιά λόγια, μέσα στην Κόλμα που βρι-
σκόμαστε. "Ευχαριστώ νά βρούμε έναν τρόπο νά βρούμε έξω.

— Γέμισε γρήγορα τό όπλο σου, είπα στο Δημήτρη. Παντού γύρω
μας υπάρχουν κίνδυνοι που δεν τους βλέπουμε...

Δεν πρόφτασα νά τελειώσω τη φράση μου και μέσα άπ' τον πύργο,
κάτω άπ' τό ύπόγειό του μάλλον, άντήχησε πάλι ο παρξένος έκτος
χτύπος ντου... ντου... ντου κι' άμέσως ύστερα ένα δυνατό σφί-
ριγμα.

Σταθήκαμε άκίνητοι στη θέσι μας, στρογγυρίζοντας τά μάτια
μας παντού.

Τό σφίριγμα ξανακούστηκε. Και τότε μέσα στους τοίχους των
σταύλων άντήχησαν παρξένες θόρυβοι, σαν νάχαν ζωντανέσει ή πα-
λη: έξωδοεσές, σαν νά κατοικούσαν κεί μέσα άπαιστα τέρατα...

— Ποντικοί, άρέντη! μου φημίρε ο Δημήτρης.
Ποντικοί; Πήγενα νά τό πιστέψω κι' εγώ αυτό, όταν ξαφνικά

από μιά τρύπα του τοίχου προβάλε ένα παρξένο κεφάλι, με δύο
λαμπρά, κίτρινα κι' άσπασια μάτια...

— Δεν σας τώπα, άρέντη; Ποντικοί, είνε πανταίο, που έτσι σι-
γανά ο Δημήτρης. Λένε πώς τά έρεπια είνε γεμάτα από αυτούς, που
είνε μεγάλοι σαν γάτες και πώς σζώνουνται και στον άνθρωπο και τον

τρούνη μέσα σέ λίγα λεπτά!... Είνε, λέει, άρέντη, άμέτρητα... και με-
γάλα... πού μεγάλα... "Ακούς, άρέντη!...

Τόν άκούγα, μά είχα τά μάτια μου κερφομένα στην τρύπα που
προβάλε τό άπαιστο εκείνο κεφάλι. Τό κυττούσα προσεκτικά, όπως
τέλος ή ύποψης μου βγίκαν άληθινές. "Όχι, δεν ήσαν πανταίο, όπως
νόμιζε ο Δημήτρης. "Ήσαν φειδία!...

Πούξ έξερει πόσα φειδία, έ-
σχεζομένα έναντιον μας μέσα άπ' τη
θεμέλια του πύργου... Είπα στο Δημή-
τρη περί τίνος πρόκειται και σπρη-
νος, γιά νάχουμε τούλάχιστον άρετά
φως και νά βλέπουμε, βγήκαμε στο
δεύτερο διαμέρισμα των σταύλων...

Έκεί άνασάναμε μ' άνακούρη-
Μά δεν είχαμε κι' άσφαλείς. "Ευρε-
πε νά βρούμε τό γρηγορότερο άπ'
τους σταύλους. Μά πώς!...

Η σκέψη αυτή με βασάνεζε, όταν
Έξαρνα τραβήξε την προσοχή μου και
παρξέδοσε φανόριον. Ο Δημήτρης έ-
κοιβε βόλτες μέσα στο σταύλο πάνω-
κάτω, με σφύζοντας τις γροθιές, σαν
ήθο-ο κλεισμένο στο κλωβί του. Πρ-
σεξα λοιπόν ότι σ' ένα ήμισιο του δι-
πέδου ή περπατισές του άντηχησε
ιστόκιμα όταν περνούσε από κεί, σαν
νά ύπηρχε κοίτης χωρίς από κάτω.

Γιά νά βεβαιωθώ καλύτερα, πλά-
σίασα κι' εγώ στο μέρος αυτό και χτυ-
παγα με τό πόδι μου τό παρξό χορτάρι
που σκέπαζε τό δάπεδο σαν πάχη. Τά
χτυπήματα άντήχωναν ιστόκιμα, όπως
τό περίμενα. Χωρίς νά χύσω πικρά
τότε, παραιορξισα τό χορτάρι από κα-
τω και δεν άργησα νά δώ πρώτα ένα
μεγάλο σιδερένιο χτύπο κι' ύστερα τό

έκτος σάλιασμα μιάς καταπακτής...

Σταθήκα έρθεος κι' έξαμα τό σταυρό μου.
Ο Δημήτρης, πούχε παραιορξοθήσει τις κινήσεις μου κι' είχε
αποκρίσει έπίσης τί συμβαίνει, σταυροκοπήθηκε κι' αυτός, άναστε-
άζοντας μ' άνακούρη:

— Άς είνε δαξασμένο τ' όνομά σου, Κύριε!...

Έίχαμε μπρός μας μιά καταπακτή, μιά διέξοδο από τό μέρος που
είχαμε κλειστεί. Πού θά μάς οδηγούσε ή ύπογεια αυτή διόδος; Θά
ήταν κάποια κατεβαίνοντας σ' αυτή ή θά βρισκόμασε άετοπό θάνατο!...

Μά τί έσχημασε; Μήπως και από αυτό μέρος που βρισκόμαστε δεν μί-
σμεναινε ο θάνατος, ο πιο τρομαρξός και φρικαλός μάλιστα;

Τ' αυτό σάχημα με τό Δημήτρη, παραιορξισαμε έντελώς τό σα-
πιμένα χορτάρι και τό χώμα και χωρίς νά χάνουμε καρρό, άρπα-
ξαμε τον χείλο του κατεπακτής της καταπακτής και τραβήξαμε μ'
έκτος τή δύναμη.

Μά τό σάλιασμα δεν άνασχοήθηκε καθόλου.
Ο Δημήτρης κοιμήρη μ' άπορροήτεται τό κεφάλι του, άφίνοντας
μιά βλακεια νά ξεψύχη άπ' τό στόμα του.

— Δεν θά μπορούσαμε ν' άνοίξουμε, είπε. Φαίνεται πως έχουν
κλειδώσει την καταπακτή από τό κάτω μέρος, πούξ έξερει από κα-
τω χόρτα.

Τά λόγια του αυτά με σάλιασαν.

— Όχι, φώναζε, δεν έχεις δίεση, μήν άπελπίσασα έτσι εύκολα.
Τό σάλιασμα της καταπακτής είνε άπλώς σκελετωμένο.

— Συγγνώμη άρκετα νά χτυπά τό σάλιασμα με τον ύποκλινο του
έκτος μου. Ο Δημήτρης με μωμήρησε. Χτυπούσαμε λυσσασμένα. Κι'
Έξαρνα είδαμε τό σάλιασμα ν' άνασινάσεται λίγο—λίγο, καθώς χτυ-
πούσαμε...

Τραβήξαμε από χαρά, έκτομα, άρπαξα τον χείλο στα χέρια μου
και τον τραβήξα μ' έκτος τή δύναμη.

Ο Δημήτρης έσκυψε κι' αυτός γιά
νέ με βοηθήρη.

— Πιάσε με καλύτερα από τη μέ-
ση και τράβα με προς τά πίσω, όταν
θ' τραβώ τον χείλο, του είπα. "Ετσι
έ' αναζοιμε εύκολότερα...

Και δεν είχα άδικα. Μετά τρία—
τέσσα τραβήξαμε, τό σάλιασμα ά-
νασχοήθηκε άρετά και μιά δυσφωδία
σάλιας, ένας δηλητηριασμένος άέρας
μύς χύπησε στο πρόσωπό...

— Σηκώθηκε γιά ν' άνασινέσουμε
από πάνω άέρα κι' έπειτα ξαναρχήσαμε
τη δουλειά μας...

Μετά δύο—τρία τραβήξαμε, άκό-
μα ή καταπακτή άνοίξε. Μιά πέτρινη
σάλια προβάλε μπρός μας, μέσα στο
ροβί σκαπτό του ύπογειου αυτού. Μιά σάλια, που ο Θεός ήξερε που
ήδησε.

— Τράπασε τό φανάρι σου, είπα στο Δημήτρη.

— Θά κατέβουμε, άρέντη;

— Και τώρα άμέσως μάλιστα. Δεν πρέπει νά χάνουμε καρρό. "Α-
νασ...

Ένα άλλοτερο θρόισμα άκούγότανε στο πλαγιό διαμέρισμα των
σταύλων. Σάν κάτω νά σπρητότανε πάνω στα χόρτα.

— Τά φειδία! τραβίσε ο Δημήτρης.

— Ναι, τά φειδία, φημίρε. "Ευτρός λοιπόν. "Ας κατέβουμε. Ο
έκτος καθιστήθηκε. Δεν διατρέχουμε πειά τον κίνδυνο νά δηλητηρια-
σούμε άνασινώντας. "Ευτρός!...

Ο Δημήτρης έκαμε τό σταυρό του και κατέβηκε πρώτος στην κα-
ταπακτή κρατώντας τό φανάρι και τό τουφέκι του. Τόν άκολούθησα
με τό όπλο στο χέρι και τό δάχτυλο στη σκανόλη. Κατεθήκαμε έτσι
άδικο σάλια και βρεθήκαμε σ' ένα ύπόγειο τετράγωνο, στρομένο
με μεγάλες λεινές πλάκες. Στο βάθος του ύπογειου ύπηρχε ένας
πλάτος διάδρομος. Μπήκαμε σ' αυτόν κι' άρρο προχωρήσαμε άρετά,
καταλάβαμε θα βρισκόμαστε κάτω από τη δεξιά πτέρυγα του πύργου.

Στό μέρος αυτό ο διάδρομος ήταν πολύ με εύρύχωρος και σχηματίζε-
ται από τρούλι. Γύρω μας δεν ύπηρχε τίποτε τό άξιοπεριεργό και
προχωρήσαμε έμπρός, μη καταλαβαίνοντας τί σκοπό είχαν έλ' αυτά

έκτος τή δύναμη κι' οι διάδρομοι και πού οδηγούσαν. Βαδίζαμε κάτω εί-
κοσι δευτερόλεπτα όταν είδαμε μπρός μας τό διάδρομο νά φωτίζεται.

Απ' μιά γέμισε έλπίδες κι' έπαυήναμε τό βήμα μας. Βρεθήκαμε
έκτος τή δύναμη σ' ένα στρογγυλό φεγγίτη άνοιγμένο στο βράχο του τοί-
χου και φρενίμε με χοντρές σιδερένιες μαγλίδες.

Από τό φεγγίτη αυτό φρενόνταν τό πίσω
μέρος του πύργου, τό όποιο ήταν απόρημενο
και μεγαλοπρεπές. Καταλάβαμε λοιπόν ότι ο
διάδρομος προχωρούσε έξω άπ' τον πύργο.

Πού πήγαμε όμως και γιά πούδον σκοπό είχε
γίνα!...

(Ακολουθεί)

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΑ ΠΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

"Η έντυπώσις του Βεζύρη άπ' την Εύρώπη. Πού έχεον τά
χαρέρια τους οι Ευρωπαίοι. Ο Κλέσις κι' ο "Άγιος Μαρτί-
νος. "Η ιστορική φράσις του βασιλέως των Φράγκων. Πώς
γλύτωσε τό θάνατο ένας άστρολόγος. Ο "Ελβετός φαναρτζής
κι' ο Βελταίρος. Συνάδελφοι!... κ.τ.λ.

Κάποτε, ένας Τουρκός Βεζύρης ταξίδευε στην Εύρώπη. Όταν
ξαναγύρησε στην πατρίδα του, διηγάταν στους συμπατριώτες του τις
έντυπώσεις του άπ' τό ταξίδι του:

— Οι Φράγκοι, πούξ είπα, είνε έξαινότεροι από μάς. Έαίς έ-
δεύομα άφθονα χρήματα και κλείνομα τις γυναίκες στα χαρέρια
μας. Κάθε Εύρωπαίος όμως έχει τό χαρέρι του από σπίτι του... φί-
λου του!...

"Όταν ο βασιλέας των Φράγκων, Κλέσις, νάχησε τους Βισγόν-
θους, πήγε στον τάφο του "Αγίου Μαρτίνου, προσευχήθηκε με κατά-
νυξι κι' έχάρισε στους φίλους του τάφου ίερείς ένα περίφημο ά-
λογο.

Γρήγορα όμως μετάνοισε γι' αυτό και ζήτησε νά ξαναπάρη πίσω
τό άλογο, δίνοντας ως άπάλλαγμα πενήντα άσημένα νομίσματα. Οι
ιερείς όμως που φύλαγαν τον τάφο, άπάντησαν ότι ο "Άγιος Μαρτί-
νος δεν επέτρεπε νά βγη τό άλογο από τό σταύλο της μονής.

Τότε ο βασιλέας έδωλίσασε τό ποσό και οι ιερείς δέχτηκαν νά
του άποδώσουν τό άλογό του. Ο Κλέσις τό πήρε, μά δεν κρατήθηκε
και είπε την περίφημη φράση:

— Ο "Άγιος Μαρτίνος έζήτησεται καλά τους φίλους του, αλλά
πουλάει τις ύπηρεσίες του πολύ άκριβά!...

Κάποιος Γερμανός αυτοκράτορας όργι-
σθηκε μιά μέρα ύπερβολικά κατά τό
αστρολόγον του και τού είπε με πείσμα:

— "Αδελ! "Από τί θάνατο νούξεις
ότι θά πεθάνης;

— Από πυρετό, Μεγαλειότατε, ά-
πάντησε ο άστρολόγος.

— "Απατάσαι! τού παρικήρησε ο αυ-
τοκράτορας. Θά πεθάνης άμέσως και από
βίαιο θάνατο.

— Συγγνώμης διάταξε τό δήμο νά πά-
ρη τον άστρολόγο και νά τον δηγήρη
στο μέρος των θανατικών εκτελέσεων.

— Μεγαλειότατε, φώναζε τότε ο ά-
στρολόγος, πιάστε μου τό χέρι και θά
δείτε πώς έχω πυρετό!...

Η έτοιμότης αυτή του πνεύματός του τον έσωσε, γιάτι πραγμα-
τικά είχε καταληρθεί από πυρετό, λόγω του φόβου του...

Κάποιος "Ελβετός φαναρτζής, άνθρωπος πολύ μελετηρός, έδω-
σάτονος τόσο πολύ από την άνάγκη των έργων του Βελταίρου,
ώστε πήγε νά τον γνωρίρη στο Φρενέ, όπου έμενε τότε ο φίλος του.

Οι θρησκοί όμως του άπαγορεύσαν την είσοδο. Τότε ο "Ελβετός
φαναρτζής άρχισε νά διαμαρτυρείται γιά την είσοδο. Τότε ο Βελταίρος
νάχασε τό Βελταίρο νά βγη στο παράθυρο.

— Τί θέλετε, κύριε; ρώτησε τον ταραξία έπισκοπή ο Γάλλος
φιλόσοφος. Πούξ είστε σεις; Τί δουλειά κάνετε;

— Κάνω την ίδια δουλειά με σας, άπάντησε μ' έτοιμότητα ο φε-
νοποιός. Φωτίζω τον χώρο!...

— Μπιά! Και τί δουλειά κάνετε;

— Είμαι φανοποιός!...

Η έξιστη αυτή άπάντη άρεσε τόσο στο Βελταίρο, ώστε δέχτηκε
άμέσως τον "Ελβετό φαναρτζή...

"Όταν ο περίφημος δούξ Κοντε περνούσε από κάποιο χωριό της
Βουργουνδίας, ο δήμαρχος βγήκε νά τον προσφωνήρη και τού είπα:

— Υψηλότατε, καθώς έρετε, έχω τό δικαίωμα νά σας έναρξώ
με μιά άναρρά προσφώνηρη. Δεν θά τό χάσω όμως, άν μω ύπογε-
θήτε ότι δεν θά επιβόλετε στο χωριό μας κανοιγώνες άφρονης γιά
τον πόλεμο.

— Καλά, σου τό ύποσχεμα, άποκρίθηκε ο δούξ, είχαρτισμένος
από την έξαινότητα του δημάρχου.

"Όταν ο ένορξος ναυαρχός Ντοργκι Τροφέν έπέστρεψε στο Πα-
ρίσι, ύστερ άπ' την περαιορη νίκη του Πριμ "Ιανέριου, έσπευσε πρ-
θος κόσμου νά τον ύποδεχθή και νά τον φιλήσκη.

Μιά κυρία μάστα της άστρονομίας, διότιμας τρεχόντας τό
πλήθος κι' έκτος έρτασε κινά στο ναυαρχό,
άρετά με τον ύψηλή από κάτω ως κάτω.

— Μην έπαύητεσθε, κύριε, είπα στον Τρο-
φέν, βλέποντας την άσσορία του. Είνε τόσο σά-
νο παρξίμα νά τή κινείς έναν ήρωα... ζων-
τανό, ώστε έρτασ νά έξακρινόσκη άν είστε ή
ληθικός ή φρενικός!...

Ἐξασφαλίσατε τὴν ὑγείαν τοῦ

Διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃτε τὴν μέλλουσαν
ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν τοῦ βρέφους σας
πρέπει νὰ τὸ τρέφετε μὲ Γλάξο, ὅταν
δὲν δύνασθε νὰ τὸ θρέψῃτε διὰ τοῦ
μαστοῦ.

Εἶναι ὁ ἀπλούστερος καὶ ἀσφαλέστε-
ρος τρόπος διατροφῆς διὰ τοῦ ὁποῖου
τὸ μωρὸ θὰ ἀποκτᾷ συνεχῶς βάρος
καὶ ὑγείαν διότι τὸ Γλάξο θὰ θέσῃ
τὰ θεμέλια τῆς καλῆς ὀστεοποιήσεως,
λαμπρᾶς ὀδοντοφυΐας καὶ ἰσχυροῦ
ὀργανισμοῦ.

Ἐρωτήσατε τὸν ἰατρόν σας.

Τὸ Θήλαστρον Γλάξο

εἶναι τὸ ὑγιεινότερον διότι ἔχει
δύο ὅπως πράγμα τὸ ὁποῖον
ἐπιτρέπει τὸν ἀπόλυτον καθαρι-
σμόν του καὶ διότι ἡ ἐσωτερικὴ
ἐπιφάνειά του εἶναι λεῖα καὶ δὲν
ἐπιτρέπει τὴν ἐναποθήκευσιν
ἀκαθαρσιῶν ἢ γάλακτος ὅπερ
ξυνίζει. Ἡ ρῶγα καὶ ἡ βαλβὶς
του εἶναι ἀρίστης ποιότητος καὶ
ἐφαρμόζονται εἰς ἀμφοτέρω τὰ
ἄκρα χωρὶς νὰ δύναται ν' ἀπο-
σπασθῶσι ὑπὸ τοῦ βρέφους.

Ζητήσατε θήλαστρον Γλάξο παρὰ
τοῦ Φαρμακοποιοῦ σας.